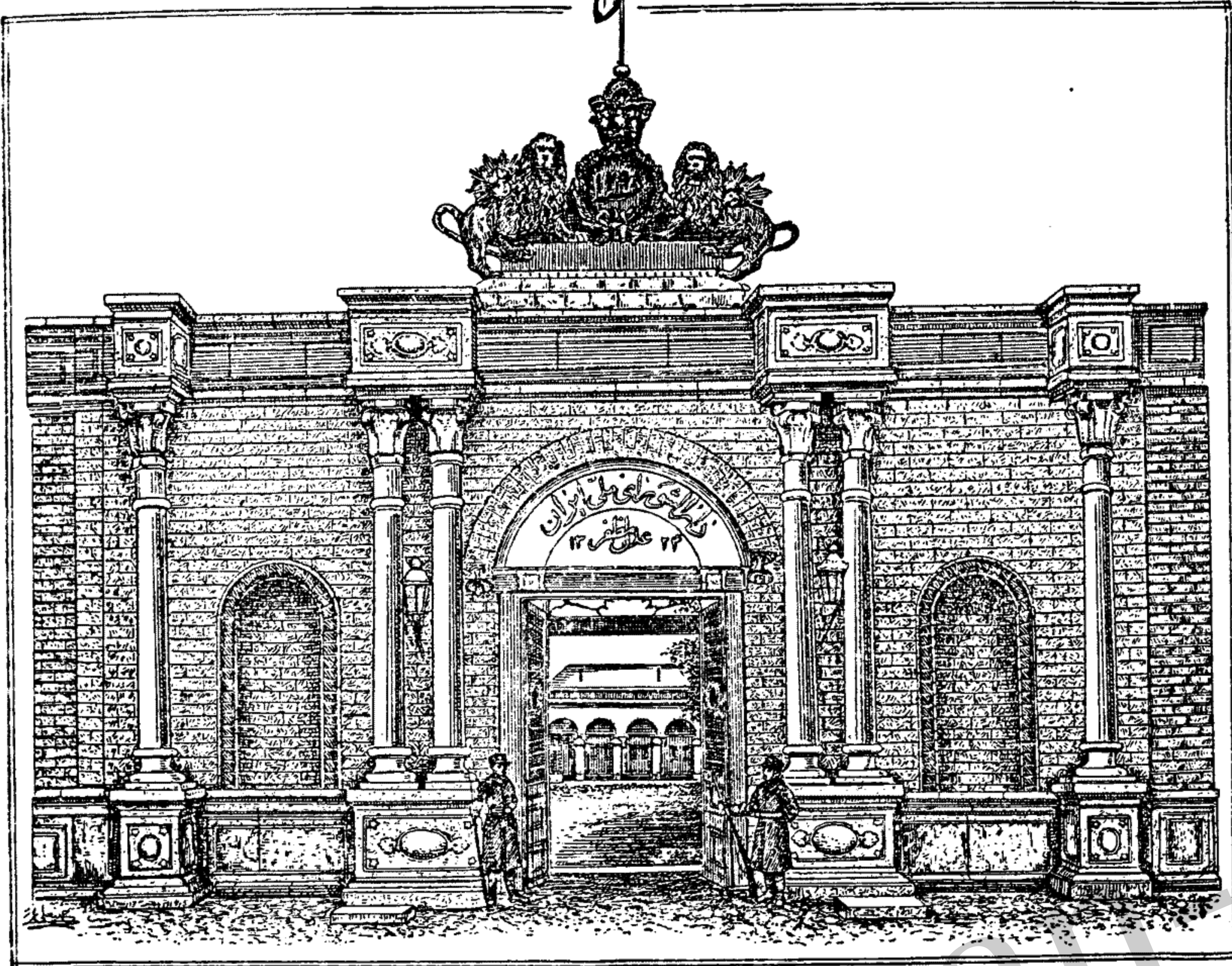

دوره ششم تقنینیه

<p>جلسه ۲۰۹</p>	<h1>مذاکرات مجلس</h1>	<p>شماره ۱۷۴</p>
<p>تاریخ تأسیس آذر ۱۳۰۵ جلسه یکشنبه ۲۲ بهمن ماه ۱۳۰۶ مطابق ۱۹ شعبان المعظم ۱۳۴۶</p>	<p>مندرجات فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی خواهد بود پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در یک شماره منتشر میشود. مطبعة مجلس</p>	<p>قیمه اشتراك داخله ایران سالیانه ده تومان خارجه « دوازده تومان قیمه تک شماره یک قران</p>

فهرست مندرجات

ردیف	عنوان	از صفحه	الی صفحه
۱	سؤال آقای کازرونی از آقای رئیس صحنه راجع به بروز مرض طاعون در عباسی و جراب آقای رئیس کل صحنه	۳۵۷۲	۳۵۷۴
۲	مذاکره نسبت بخر کمیسیون بودجه راجع به اعتبار ثبت اسناد و تصویب آن	۳۵۷۵	۳۵۸۹
۳	مذاکره نسبت بخر کمیسیون بودجه راجع به اعتبار برای تهیه مسکن و معاش جهت اتباع ایران که از بصره بجزوستان آمده اند و تصویب آن	۳۵۸۹	۳۵۹۵
۴	قانون اعتبار دو بیست هزار تومان برای مصارف تشکیلات اداره ثبت و اجازه پرداخت بقیه اعتبارات ۱۳۰۶ وزارت عدلیه	۳۵۹۵	
۵	قانون بیست هزار تومان اعتبار برای اعاشه اتباع ایران که از بصره بجزوستان آمده اند	۳۵۹۵	

مذاکرات مجلس دوره ششم تقنینیه

صورت مشروح مجلس يكشنبه ۲۲ بهمن ماه ۱۳۰۶ مطابق ۱۹ شعبان المعظم ۱۳۴۶

جلسه ۲۰۹

(مجلس يك ساعت و سه ربع قبل از ظهر برپاست)
 آقایان: دشتی - یحیی خان زنگنه
 (صورت مجلس روز قبل را آقای نکهبان قرائت نمودند)
 آقایان: امیر حسینخان ایلخان - اسدی - اعظمی
 (غائبین با اجازه جلسه قبل)
 (غائبین بی اجازه جلسه قبل)

نظام مافی - حاج شیخ بیات - حاج حسن آقا ملک -
بنی سلیمان - میرزا ابراهیم آشتیانی - حاج غلامحسین
ملک - حق نویس - محمد تقی خان اسعد - آقا میرزا
هاشم آشتیانی - جوانشیر - میرزا حسنخان وثوق -
محمود رضا - احمی - آیه الله زاده اصفهانی .

دیر آمدگان بی اجازه جلسه قبل
آقایان اعتبار - جلائی - مرتضی قلیخان بیات -
شریعت زاده - میرزا سیدمهدی معتمد - نجومی - بالیزی
قوام شیرازی .

رئیس - آقای کازرون
کازرونی - در دستور عرض دارم . ولی از قراریم
که شنیدم بنده را جزء غائبین بی اجازه نوشته اند
در صورتیکه بنده اجازه خواسته بودم و هم چنین آقای
آقا میرزا ابراهیم آشتیانی را غائب بی اجازه نوشته اند
باید هم همینطور باشد ولی بطوریکه بنده اطلاع دارم
ایشان از مسافرت که برمیگشته اند گرفتار برف شده اند
رئیس - ممکن است يك یادداشتی بدهید به کمیسیون

اصلاح کنند . آقای فیروز آبادی
فیروز آبادی - اولاً بنده میخواهم از آقایان که
بعضی اوقات ...

یک نفر از نمایندگان - در صورت مجلس بفرمائید
فیروز آبادی - بلی ، قبل از دستور عرض دارم
رئیس - آقای زوار

زوار - بنده خواستم راجع به فرمایش آقای کازرونی
عرض کنم که مرخصی آقای میرزا ابراهیم آشتیانی به
کمیسیون عریض آمده است ایشان بازده روز مرخصی
خواسته اند بازده روز هم از مرخصی ایشان گذشته
است و هنوز مانده است

رئیس - آقای مهدوی
مهدوی - آقای امیر حسین خان را غائب بی اجازه
نوشته اند در صورتیکه همه آقایان مسبوقند که ایشان

دیروز گرفتار فوت اخویشان بودند .

رئیس - آقای استرآبادی
استرآبادی - آقای آشتیانی را جزء غائبین بی اجازه
نوشته اند در صورتیکه ایشان بواسطه درد پا نتوانسته اند
از خانه بیرون بیایند و بنظر بنده عریضه هم عرض
کرده اند و اجازه خواسته اند

رئیس - ایشان شرحی نوشته اند به کمیسیون فرستاده
شده است تا تکلیفش معلوم شود . آقای حاج آقا رضا
حاج آقا رضا رفیع - عرض کنم در ضمن پیشنهاد
خودم دیروز مسئله را بعرض مجلس رسانیدم که
همینطور باید در صورت مجلس ثبت شود . قانون
ثبت اسناد را برای املاک گذرانندیم برای اجاره نامه هائی
که در دست مردم است و همه وقت در دست مردم
است بموجب آن قانون که گذرانندیم مردم مختارند اگر
دلشان خواست مبروند اجاره نامه شان را به ثبت رسانند
سند انتقال را باید ببرند و به ثبت رسانند ولی اجاره
نامه را مجبور نیستند . بنده پیشنهادی هم کرده ام که
در لایحه کمیسیون بودجه اضافه شود و این مسئله
خوب توضیح شود

مدرس - املاک را هم مجبور نیستند

رئیس - صورت مجلس ایرادی دارد ؟

(گفته شد خیر)

رئیس - صورت مجلس تصویب شد . آقای فیروز
آبادی .

فیروز آبادی - بعضی عریضی است که چندان اهمیت
ندارد ولی بنده عرض میکنم آقایان باید بنده را معذور
بدارند . مثلاً قریب سه ماه است بسیاری از مردم به
اصطلاح آنها یک شکل بنده هستند اصرار میکنند به
بنده که اینجا از بابت گرانی نان عرض بکنم و همه
روزه (همه روزه را اغراق عرض کردم) ولی غالب
روزها می آیند شکایت می کنند که چرا به

این موضوع اهمیت نمی دهید و عریض ما را
به عرض مجلس نمیرسانید . گندم در صورتیکه آنقدر
فراوان است چرا باید نان گران باشد . بنده در این
موضوع به آنها قول دادم که يك سؤالی از آقای وزیر
مالیه میکنم و ایشان اگر جواب مقنع دادند که دادند
و اگر ندادند بنده خواهش میکنم که نان را ارزان کنند
این عرض اول بنده بود بعد هم حالا که الحمد لله امر
نان اصلاح نشده يك چیزیم مزید شده که بیشتر مردم
شکایت دارند و آنها مسئله نوشت است آرا هم خوب است
در نظر بگیرند و به يك ترتیب صحیحی وزارت داخله
یا بلدیة انجام دهند که مردم در این ماه رمضان راحت
باشند گرچه اینها که گفتم بنظر آقایان اهمیت ندارد
ولی بنده مجبور بودم عرض کنم

بعضی از نمایندگان - دستور

رئیس - وارد دستور میشویم . آقای کازرون

کازرونی - مختصر سؤالی بنده داشتم از آقای رئیس
صحبته . چندی پیش بنده در جرائد دیدم که از عباسی
را برت داده اند در آنجا موش میبرد و این يك قرینه
قوی است به موجودیت مرض طاعون یعنی در هر جائی
که موش بنای مردن گذاشت گویا در نزد اطباء و بر حسب
تجربه جای تردید باقی نمی ماند که در آنجا مرض طاعون
وجود دارد و علت انتشارش هم همان موش
موش است بعد دیگر بنده اطلاع ندارم همینقدر شنیدم
از طرف اداره صحیه تلگرافاتی شده و در صد اقداماتی
هستند خواستم از آقای رئیس کل صحیه سؤال کنم
و به بین نتیجه اقدامات چه شده است ؟ اگر خدای
نخواسته این مسئله صحت داشته باشد چه عملی در مقابل
آن فرموده اند . عرض دیگر بنده راجع به اعزام
دکتر است بجهة عباسی و آن حدود که خود جنابعالی
بهر از بنده اطلاع دارید و شاید بیشتر از بنده (شاید
ندارد یقیناً بیشتر از بنده) علاقه دارید که در آنجا
باید صحیه قابل اعتنا و اعتباری باشد . جهانش هم معلوم

است و بنده میخواهم زیاد اطاله کلام کنم خواستم به
بینم در این موضوع چه اقدامی شده است آیا تا کنون
طیب اعزام داشته اند ؟ یا اگر اعزام نداشته اند قریباً
اعزام خواهند داشت یا نه

رئیس کل صحیه - عرض کنم چنانچه نماینده محترم
آقای کازرونی فرمودند در چند روز قبل (تقریباً بیست
روز قبل) تلگرافی رسید که موش میری در بندر عباس
و آن حدود شروع شده است و موش میری یکی از علائم
و مقدمات بروز طاعون است ولی به محض وصول این
خبر فوراً از طرف صحیه اقدامات مقتضیه بعمل آمده
قرنطینه های سواحل خلیج فارس تأسیس شدو سرم های ضد
طاعون که در مرکز بود و قسمتی هم در سرحد غرب بود
و مقداریم در شیراز بود تمام آنها به سواحل خلیج فارس
فرستاده شد و به اطباء هم دستور داده شد که کاملاً
مراقبت نمایند حتی از آن موشهائی که مرده اند دخل
در دوی ضد عفونی نموده به بوشهر برای معاينه بفرستند
ولی خوشبختانه دیروز تلگرافی از بندر عباس رسید که
موش میری موقوف شد و آری هم از طاعون نیست .
قسمت دیگر موضوع اعزام طیب بود که فرمودند .
چنانچه مکرر عرض کرده ام قسمت عمده توجه صحیه
به خلیج فارس است از نقطه نظر مجاورت با هندوستان
و بین النهرین همیشه تصادف و تصادم با مرض طاعون و
کلر دارد . بنده انتظار دارم و قول هم داده ام که
آنچه نتوانیم و مقدر باشد هم خودمان را مصروف
کنیم برای تکمیل صحیه و قرنطینه های خلیج فارس
و قریباً هم اطباء قبل و لایق خواهند رفت و در این
بات کوتاهی نشده است و حالا برای اینکه اطمینان
خطر برای نمایندگان محترم فراهم شده باشد و بدانند
صحیه کل مملکتی به وظائف خودش رفتار کرده است
يك داپورت مختصری است از پاریس که بوسیله آقای
علاء نماینده محترم ایران در فرانسه و آقای دکتر جواد
آشتیانی رسیده است و چون مختصر است اجازه میخواهم

اول دستور قرار بدهند

زوار - گر چه تصویب این پیشنهاد که مطابق با ترتیبات وقتی مجلس شورای ملی است و بهتر به حسن جریان مجلس کمک میکند ولی در آئیه گمان میکنم که يك كلكهای عمده بکنند. برای اینکه آنقدرها وقت نداریم و آقایان وزراء هم به تصویب لوایحشان زودتر موفق خواهند شد. تصدیق میفرمائید وقتی که زنك میزنند نیمساعت رئیس محترم مجلس جلوس میفرمایند و هیچ يك از آقایان در مجلس حاضر نمیشوند. بنده به سهم خودم خجالت میکنم. يك ساعت و نیم از زدن زنك میگذرد هنوز آقایان حاضر نشده اند. ما برای ایفای وظیفه اینجا آمده ایم اینجا نیامده ایم وقت خود مان را تلف کنیم. برای وقت جلسه يك اوقاتی معین شده است که ما در آن وقت معین باید وظایفمان را انجام دهیم - این است که خواهش میکنم آقایان نمایندگان محترم موافقت بفرمایند که پس از زدن زنك اگر بفاصله پنج دقیقه حاضر نشوند جریمه معمولی را بدهند. گمان می کنم اگر این پیشنهاد تصویب شود خیلی از قوانین به سرعت از مجلس بگذرد

رئیس - آقای دادگر

دادگر - بنظر بنده آقای زوار از پیشنهادشان استفاده که میخواستند کردند یعنی تذکر دادند که آقای رئیس را نباید پشت میزشان بحال منتظره گذاشت و این يك تذکر خیلی موقعی بود و اگر نخواهید این تذکر بیاید يك صورت قانونی به خود بگیرد زمان میگیرد از مجلس و يك کار قانونی که در دست است میباید. این است که نمی میکنم پیشنهاد خودشان را پس بگیرند اجازه بدهند بقیه قانون از همانجا که کمیخته شده یعنی همان قضیه ثبت اسناد مطرح شود.

زوار - بنده هم موافقت میکنم و مسترد میدارم

رئیس - خبر کمیسیون بودجه راجع به اعتبار ثبت

اسناد مطرح است

که در مجلس شورای ملی ایران قرائت کنم. این رایورت بوسیله آقای علاء رسیده است به وزارت خارجه و از آنجا به صحیه کل ارسال شده است. راجع بمرض وبا که تابستان گذشته در بین النهرین و قسمتی از نقاط جنوب ایران بروز نموده دکتور تومن رئیس شورای صحیه بحری و قرنطینه مصر در جلسه ماه نوامبر مجلس صحیه بین المللی پاریس راپرت مفصلی ارائه داد و چون خود ایشان در آن موقع برای تفتیش و کسب اطلاع به بین النهرین رفته و از آنجا هم بدعوت کمپان نفط جنوب به بنادر آبادان و محرمه مسافرت کرده بودند در ضمن بیانات خود اطلاعات مفصلی هم راجع به بروز و شیوع این مرض در ایران دادند. در خاتمه اظهار داشتند که بر خلاف دفعات گذشته که این مرض از جنوب تا شمال ایران را فرا گرفته و اغلب از بحر خزر هم عبور نموده بجنوب روسیه سرایت میکرد این دفعه بسعی و کوشش صحیه ایران از انبساط و نشر آن بسرعت جلوگیری شده و خیلی خوشوقتم که در این موقع از عملیات ناسیسات صحیه ایران تمجید نموده و بکارکنان محترم آن تبریک بگویم. حالا با این ترتیب که در دنیا تمجید کرده اند از صحیه ایران بنده انتظار دارم نمایندگان محترم مجلس شورای ملی هم بخدمات کارکنان صحیه مملکتی امیدوار باشند.

(نمایندگان - صحیح است)

رئیس - آقای مهدوی راجع به دستور فرمایشی دارید؟

مهدوی - عرضی ندارم.

رئیس - (خطاب به آقای زوار) پیشنهاد شما خوانده شود؟

زوار - بلی. اجازه بفرمائید قرائت شود.

(بشرح ذیل خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم تبصره پیشنهادی آقای آقا سید یعقوب نماینده محترم را راجع به حضور در مجلس در درجه

وزیر مالیه - ماده اولی که از کمیسیون بودجه پیشنهاد شده با موافقت خود آقایان بنده تقاضا میکنم به این ترتیبی که تقدیم میکنم تغییر کند زیرا از نقطه نظر مالی این طرز نوشتنش روشن تر و کاملتر است و در آئیه جلوگیری از يك مشکلاتی خواهد کرد. اجازه میفرمائید بنده خودم قرائت کنم

رئیس - خبر سؤال میگردند ماده اول است یا خیر؟

وزیر مالیه - بلی ماده اول است

(بشرح ذیل خوانده شد)

ماده اول - وزارت مالیه مجاز است مبلغ دو بیست هزار تومان برای تشکیل ادارات ثبت اسناد و املاک مملکتی (اعم از حقوق و سایر مخارج) از محل اعتبارات تعهد نشده ۱۳۰۶ و عوائد عمومی ۱۳۰۷ بمزور تأسیس تشکیلات ثبت اسناد بوزارت عدلیه بعنوان قرض کارسازی داشته و ترتیب استرداد وجه مزبور را طوری بدهد که هر مبلغ مساعده که در يك سال داده شده در ظرف دو سال بعد به اقساط متساویه مسترد گردد. وزارت عدلیه مکلف است بودجه کل مخارج ادارات ثبت را ششماه بعد از شروع اجرای این قانون بوزارت مالیه تسلیم نماید

تبصره - عایدات ثبت اسناد در درجه اول برای مخارج تشکیلات ادارات ثبت مملکتی تخصیص و بودجه آن از محل همان عایدات پرداخت خواهد شد و اضافه عایدات آن صرف توسعه تشکیلات قضائی مملکت میشود

وزیر مالیه - اجازه میفرمائید توضیح عرض کنم مقصود اینست این دو بیست هزار تومان را که ما به ثبت املاک و اسناد میدهیم این را بتوانیم بطوری استرداد کنیم که مرتب باشد ترتیبش و از آنطرف هم اداره کردن خود ثبت اسناد که بایستی از محل همین عایدات باشد معوق نماند. به این ملاحظه گفته شده است که هر میزان وجهی که داده شده ترتیب قسط بندیش طوری داده شود که در دو سال بعد مسترد گردد. مثلاً اگر دو بیست هزار تومان در سیصد و هفت بگیرند در سیصد و هشت و سیصد و نه

به اقساط متساویه تقریباً ماهی نه هزار تومان به مالیه رد کند. البته در سیصد و هشت و نه ما بایستی تصور کنیم که ادارات ثبت اسناد عایدات خیلی زیادی خواهند داشت و میتوانند بیش از این نه هزار تومان به وارد کنند و خودش را هم اداره کنند و در ضمن پیش بینی شده است که اگر عایدات خود ثبت اسناد اضافه بر مخارجش شد اضافه اش اختصاص پیدا کند به توسعه قوه قضائیه در مملکت. اصل مقصود ماده این است رئیس - ماده دوم خوانده میشود.

(بشرح ذیل خوانده شد)

ماده دوم وزارت مالیه مکلف است مبلغی را که از بابت بقیه اعتبار ۱۳۰۶ وزارت عدلیه تا این تاریخ نپرداخته است مطابق تشخیص و مسئولیت وزیر عدلیه در هر تاریخ که تقاضا کند برای پرداخت حقوق و مخارج تشکیلات عدلیه مرکز و ولایات و ایالات بپردازد

رئیس - مذاکره راجع به کلیات است. آقای

آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب بنده در کلیات موافقم.

حاج آقا رضا رفیع - بنده هم اجازه خواسته ام رئیس - اسمتان را در مواد نوشته اند. آقای حاج

میرزا مرتضی

حاج میرزا مرتضی - عرض کنم مخالفت بنده در این لایحه از دو نظر است اگر چه ماده اول را وزیر مالیه تغییر دادند و وقتیکه خواندند بنده درست نظرم نیست که چیزیکه در آن ماده نوشته اند مذاکره کنیم ولی همینقدر راجع به ماده اول جهت مخالفت بنده این است که خود دولت هشتاد هزار تومان پیشنهاد کرده است برای مخارج اداره ثبت اسناد و نمیدانم چه شده است که در کمیسیون بودجه هشتاد هزار تومان را دو بیست هزار تومان کرده اند....

بعضی از نمایندگان - دولت پیشنهاد کرده است.

حاج میرزا مرتضی - اگر بفرمائید دولت پیشنهاد کرده است دولت مگر از اول فکر توسعه ثبت اسناد را نکرده بودند که بودجه اش چقدر میشود که اول هشتاد هزار تومان پیشنهاد کرد پس معلوم میشود این لایحه را بدون فکر آورده اند به کمیسیون بودجه . بالاخره این چندان اشکالی برای بنده ندارد البته کمیسیون بودجه مکلف بوده است هر کاری کرده است و بسته بنظر مجلس است ولی عرض بنده راجع بماده دوم این قانون است که برای بنده خیلی اشکال تولید کرده است آقای وزیر عدلیه مطابق اختیاراتی که داشتند يك اشخاصی را که شاید راضی بودند با رتبه تحت اشل با با ترتیب کمترت با حقوق خیلی کمی مستخدم بشوند و داخل در ادارات دولتی شوند آنها را آوردند در عدلیه با يك رتبه های مفصل و بزکی و به آنها رتبه چهار و پنج و شش و هفت دادند ، حالا بنده کار ندارم اشخاص چه اشخاصی بوده اند . و در بین عمل آقای وزیر عدلیه رتبه های آنها را تغییر دادند و بعضی که رتبه سه و چهار داشتند آنها را رساندند به رتبه شش و هفت و بطوری که بنده اطلاع پیدا کرده ام وقتی که این ترتیب از طرف وزارت عدلیه به مؤسسه تقاعد مراجعه میشود آنها رد میکنند و میگویند همان رتبه هائی که در اول حمله وزارت عدلیه داده است همانها سند خدمت آنها است و بهمان رتبه ها مؤسسه تقاعد آنها را میپذیرد حالا برای اینکه کنترل مؤسسه تقاعد را از اینجا بردارند یعنی وزارت عدلیه از تحت کنترل مؤسسه تقاعد خارج شود اینجا آمده اند بودجه وزارت عدلیه را سر بسته تسلیم وزارت عدلیه کرده اند یعنی نا اختیار وزیر عدلیه گذارده اند که وزیر عدلیه هر رتبه و هر حقوقی که خودش دلش میخواهد بدهد ماده این است که میگوید . وزارت مالیه مکلف است مبلغی را که از باب بقیه اعتبار ۱۳۰۶ وزارت عدلیه تا این تاریخ پرداخته است مطابق تشخیص و مسؤلیت وزیر عدلیه در هر تاریخ که تقاضا کند برای پرداخت

حقوق و مخارج تشکیلات عدلیه مرکز و ولایات و ایالات بپردازد . بنده این کار را برخلاف تمام قوانین جاریه و برخلاف قانون استخدام میدانم زیرا با این اختیاراتی که به وزارت عدلیه داده ایم کنترل مؤسسه تقاعد را نباید از وزارت عدلیه سلب کنیم و بالاخره رتبه هائی را که وزارت عدلیه به اشخاص میدهد مطابق قانون استخدام تشخیص با مؤسسه تقاعد است که مؤسسه تقاعد سابقه اشخاص را مرتب و منظم کند و اگر این کار را بکنیم یعنی این بودجه را سر بسته تسلیم وزارت عدلیه کردیم این ترتیب آن کنترل و نظارت مؤسسه تقاعد را سلب میکند و حقیقه اختیاراتی که وزارت مالیه به مؤسسه تقاعد داده است از بین میرود و بکلی مخالف با قوانین موضوعه مملکتی و قانون استخدام است . از این جهت بنده مخالفم و امیدوارم آقایان هم در این مسئله فکر بفرمایند و راه حلی برایش پیدا نمایند و بنده هم خودم يك پیشنهادی در این خصوص تقدیم کرده ام دیگر بسته است بنظر آقایان .

مخبر کمیسیون بودجه - بنده تصور میکنم که نماینده محترم مقصودشان اساساً این بوده است که يك مخالفتی کرده باشند و الا ايراد ایشان طوری اظهار شد که گویا عقیده خودشان هم نبوده است . . .

حاج میرزا مرتضی - خیر عقیده خودم است .
مخبر - فرمودند که چرا دولت هشتاد هزار تومان پیشنهاد کرده و کمیسیون بودجه بعد آنرا دوست هزار تومان نموده است اولاً دولت یعنی وزیر مالیه و وزیر عدلیه هر دو آمدند در کمیسیون و گفتند حالا که بنا است مائیت اسناد را توسعه دهیم و در تمام مملکت دائر کنیم هشتاد هزار تومان برای این کار کافی نیست ثانیاً کمیسیون هم بر فرض که دولت این اظهار را نمیکرد اینطور صلاح دانست که اگر حقیقتاً نخواهیم از ثبت اسناد در تمام مملکت بطور تساوی استفاده شود این مبلغ کافی نیست یعنی در نتیجه دادن این هشتاد هزار تومان حالا در طهران

و رشت این ترتیب هست آنوقت در یکی دوتا شهر دیگر هم دائر میشد و يك قسمت مهم ممالکت محروم می ماند و بالاخره دولت هم این دوست هزار تومان را نمیخواسته است بگیرد بپرد قار کند میخواسته است برای مملکت شما ثبت اسناد دائر کند ، يك مؤسسه مفید دائر کند پس این ایراد حضرتعالی که چرا دوست هزار تومان دادید وارد نیست برای اینکه این مبلغ را میدهیم که دولت بتواند بهترین ادارات را در این مملکت تأسیس کند و مملکت از آن استفاده نماید . و اما در ماده دوم که راجع به رتبه ها اظهار فرمودید که اشخاصی بودند که حاضر بودند تحت اشل خدمت کنند و ایشان آنها را برده اند و رتبه های بالاتر به آنها داده اند بنده نمایند راضی بودن آن اشخاص را شما از کجا فهمیدید . برای آنکه بنده می بینم هیچ مستخدمی راضی نیست که در رتبه های ما دون اشل حقوق بگیرد مگر اینکه تمام آنها یکی یکی آمده باشند خدمت حضرتعالی و گفته باشند ما بحقوق زیرا اشل برای خدمت حاضر بودیم و آقای وزیر عدلیه ما را بردند و رتبه های زیاد بما دادند و شکایتی از اینجهت خدمتتان کرده باشند !!! و الا آقای وزیر عدلیه يك اشخاصی را که ایشان لازم دانسته اند با يك رتبه های کافی برده اند که از معلومات آنها استفاده نمایند . اما اینکه فرمودند در نتیجه این ماده میخواهند رفع ایرادات مؤسسه تقاعد را بکنند اولاً این را میخواستم خدمت حضرت عالی عرض کنم که بر فرض يك اقلیت و اکثریتی موافق و مخالف در مجلس باشد آن چیز هائی که مربوط به حیثیات مجلس است نباید همیشه رعایت شود . بنده معتقد نیستم که مفسر قوانین غیر از مجلس شورای ملی کس دیگری باشد ، قانون باید در مجلس وضع شود و اگر اشکالی هم در تفسیر قانون شد مطابق قانون اساسی منحصرأ به عهده خود مجلس است و هیچ مقامی صلاحیت ندارد در قانون اشکال کند و در قانون دخالت کند ، مؤسسه تقاعد هم صلاحیت این که تفسیر قانون را بکند

ندارد اگر بنظر وزارت مالیه يك اشکالی در یکی از مواد قانون پیش بیاید باید آنرا بیاورند در مجلس شورای ملی و مجلس شورای ملی آنرا تفسیر کند ، مؤسسه تقاعد ابدأ حق ندارد بر خلاف رای که مجلس شورای ملی داده است اظهار عقیده کند و هیچ همچو اظهاری هم نکرده است و تصدیق بفرمائید که این ایراد حضرت عالی مربوط به این قسمت نیست مؤسسه تقاعد راجع بيك موضوع دیگر اشکال کرده و الان بین وزارت عدلیه و وزارت مالیه راجع به يك موضوع دیگری يك اشکالان هست که آنرا هم یا حق میدهند بوزارت مالیه یا بوزارت عدلیه و این اشکالی را که آقا فرمودند ابدأ مربوط بمؤسسه تقاعد نیست مؤسسه تقاعد در قسمت رتبه ها و غیره دخالت میکنند و این مسئله مربوط ببودجه است و بودجه را هم اداره محاسبات مطابق يك ترتیبات محاسبات اشکال کرده است و آن اشکال هم رفع خواهد شد . حالا میخواهیم به بینیم نظر اساسی ما در این مسئله چیست اساساً بنده مرجحات این فکر را بحضرت عالی میگویم خودتان قضاوت کنید ، وزارت عدلیه الان نزدیک بهفت هشت ماه است که تشکیل شده يك مقداری از اعتباری که به عدلیه دادیم وزارت مالیه بدون اشکال داده است يك مؤسسات در مرکز تشکیل داده اند و يك مؤسسات هم در ولایات تشکیل شده است و گمان میکنم که نه کرمان حضرتعالی و نه اصفهان ما و نه شیراز آقایان و بالاخره تمام مملکت را نمیخواهیم که دارای يك عدلیه های بی حقوق بشوند وزارت مالیه يك اشکال قانونی کرده است و میگوید ما مجلس شورای ملی يك تفسیری در این مسئله نکنند من پول نخواهم داد و این پول را هم که به وزارت عدلیه نمیدهند مطابق تشخیص وزارت عدلیه وزارت مالیه پول را به اشخاص میدهد چه در مرکز و چه در ولایات و ما فعلاً در نتیجه يك رفع اشکالی میخواهیم يك مؤسسات جدیدی که در ولایات مملکت تشکیل شده است منحل نشود

چندین نفر قضات اصفهان به خود بنده نوشته اند و استعفای خودشان را هم جوف پاکت گذارده اند و برای بنده فرستاده اند که مابیشتر از این بدون حقوق نمیتوانیم کار کنیم پس باید رفع این اشکال را کرد و به مؤسسات ولایات حقوق رساند یا نه؟ اگر تصدیق میفرمائید آن باید رساند باید این ماده را تصویب کنید اگر هم نباید رساند که هیچ

وزیر عدلیه - بنده برای جواب به آقای حاج میرزا مرتضی نیامدم این جا چون جواب ایشان را آقای مخبر محترم کمیسیون دادند بنده از برای مستحضر داشتن خاطر آقایان از يك اشکالی که هر کدام شاید در يك قسمتش يك اطلاعاتی دارند ولی رویهم که جمع شده وزارت عدلیه را فوق العاده به يك مشکلاتی انداخته است آمدم این جا که عریضی بکنم و آن موضوع را توضیح بدهم. در وقتی که اختیارات مالی به بنده داده شد يك کلمه آنجا اضافه شد که بودجه بایستی تا خرداد داده شود نتیجه این شد که وزارت عدلیه در موقع خودش اظهار کرد که حالا باید بودجه را بدهید یا اینکه ما نمیتوانیم بشما پول بدهیم، البته اگر برای بنده میسر بود که میتوانستم بودجه را بدهم هیچ این اشکالات پیش نمی آمد اما آقایان اگر تمام کارهایی که عدلیه داشت در نظر بگیرند یعنی يك عدلیه منحل شده را که تمام قسمتهایش را باید دو باره تشکیل داد توجه میکردند به اشکالاتی که در این کار پیش آمده است پی میبردند مخصوصاً معین نبودن و قطعی نبودن اصل که يك مسئله بود که بایستی در مجلس حل شود تصدیق خواهند فرمود که ممکن نبود بودجه را تا آن موقع داد بنده خاطر می آید وقتی که دکتر میلسپو به وزارت عدلیه آمد تا قریب دو سال (چون سال دومش را خودم داخل در مذاکره بودم) راجع به بودجه او می گفت که من نمیتوانم بدهم در صورتیکه وزارت عدلیه يك وزارتخانه بود که سر جای خودش بود او میگفت من نمی توانم

بودجه را به این زودی بدهم، راجع به بودجه وزارت عدلیه هم بنده گمان میکردم که تا آن موقع نمیتوانم تهیه کنم ولی موفق نشدیم و عجالتاً بودجه ۱۳۰۷ را توانستیم تهیه کنیم که تقدیم خواهیم کرد لکن در قسمت بودجه ۱۳۰۶ بيك اشکالات عملی بر خوردیم، منتظر اصل بودیم بعد هم معطل این که چه قدر مقروض به تشکیلاتی که داده ایم هستیم و چه قدر باید حقوق بدهیم تاریخ ورود هر کسی را در محل باید معین کنیم این حسابها بنظر خیلی سهل می آید ولی در عمل به مشکلات زیادی بر می خورد. پس به این دلایل ما نتوانستیم بودجه را تهیه کنیم و به وزارت عدلیه بدهیم وزارت عدلیه هم اشکال تراشی کرد (حالا از آقای وزیر عدلیه عذر میخواهم مقصودم اشکال تراشی نبود. کلمه بود که از ذهن من از شدت اوقات تلخی برید و از اوضاع مالی خودمان بود) بالاخره وزارت عدلیه بواسطه ندادن بودجه این مانع را فراهم کرد. حالا امروز آقایان: خودتان را بگذارید بجای اشخاصی که رفته اند در ولایات و آن کسانی که در مرکز هستند ولی آن کسانی که رفته اند در ولایات کمتر حقوق گرفته اند این اشخاص اغلب در نقاطی رفته اند که اهل محل نیستند و هیچ آشنائی ندارند و این بیچاره ها پنج، شش ماه است که مشغول کارند فقط يك ماه بطور علی الحساب حقوق بآنها داده اند حالا عرض میکنم که البته بنده هم خیال نمیکم که مقصود بنده کاملاً برخلاف قانون باشد ولی معلوم نیست این مسئله را که آقای حاج میرزا مرتضی به رخ بنده میکشد صحیح باشد عرض میکنم که ما این چیزی را که خواسته ایم نه این است که برخلاف قانون باشد و شما آنرا برخلاف قانون فهمیدید ولی بالاخره شما هم نباید تصور کنید که بيك چنین تشکیلاتی که در تمام نقاط باید باشد و برای رسیدگی بجزئیاتش هم بيك وقت زیادی میخواهد کار آسانی است و بيك کاری نیست که در فاصله یکی دو روز بشود انجام داد (نماینندگان

صحیح است) بنده به آن اندازه که بيك نفر آدم باید صرف وقت بکنم کرده ام و هنوز هم نتوانسته ام بودجه را بدهم. حالا اگر آقایان میخواهند که ما بتوانیم حق اشخاص را بدهیم و بعد هم بودجه مان را بیاوریم باید موافقت کنند پول هم که به دست ما نیست پول که توی جیب بنده نمیرود، این پول را خزانه میدهد و خود وزارت عدلیه مطابق بيك تعیینی باید بدهد و اگر در آتیه هم راجع به بيك قسمت هایش بيك پس و پیشی شد و اگر به بيك کسی اضافه داده شد همانطور که وقتی اصل را تصویب کردید به هر کس زیاد داده شده بود بعد کسر شد در این جا هم کسر خواهد شد عرض کنم که اینجا بيك موضوعی را آقای مدرس یادآوری فرمودند و بعضی از آقایان دیگر هم فرمودند و آن مسئله تشخیص است چون خیلی مجمل است ممکن است که بيك سوء تعبیری بشود و اسباب زحمت بشود، تشخیصی که این جا گفته میشود نه تشخیصی است که امروز وزارت عدلیه بدهد تشخیص مطابق آن رتبه هائی است که آرزوی که اختیارات بوده است داده شده است و با وجود این اگر آقایان باز میخواهند در این موضوع مذاکره کنند مختارند ولی هر قدر زودتر موافقت بفرمایند بیشتر اسباب تشکر وزارت عدلیه خواهد شد

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - رای گرفته می شود به شور در مواد آقایانی که موافقت قیام فرمایند

(اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده اول

(بشرح سابق قرائت شد)

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - اولاً این ماده که سابقاً داده شده بود خیلی با این ماده که آقای وزیر عدلیه دادند فرق

دارد در عبارتش بيك تغییراتی داده شده که خیلی اسباب نگرانی شد بيك ترتیب را قبلاً به ما داده بودند و ما در آن مطالعه کرده بودیم و بيك ایزداتی را در نظر گرفته بودیم ولی حالا ماده این جور شد و فوراً هم مذاکره اش شروع شد. خوب حالا که شده است بنده کاری ندارم و آقایان صلاح اینطور دانستند. عرض کنم اولاً بنده مخالف با هیچیک از مخارج ضروری مملکت نیستم چون بعضی اوقات مذاکره می شود که فلان کس مخالف خرج است، بنده ابتدا مخالف خرج نیستم پول برای هیچ چیزی خوب نیست مگر بجهت خرج کردن اما خرج کردن در موقع خودش و بقدر لازم خودش اگر زیادتر از آن شد بنده با آن خرج البته مخالف هستم. بنده در مملکت اول چیزی را که لازم میدانم مخارج قوه تأمینیه است و بنده عقیده دارم که برای این کار باید پول خرج شود و اگر خرج نشود امنیت نخواهد بود. دوم چیزی که در مملکت لازم است مصارف اقتصادات مملکت است که مملکت را از این فقر و فلاکتی که ما در آن مبتلا هستیم نجات بدهد امروز در مملکت ما بعضی بیش آمد ها شده است که روز بروز بر فقر و فلاکت ما می افزاید آنوقت می آئیم بيك اعتبار دوست هزار تومان میخواهیم بجهت مخارج اداری تشکیلات ثبت اسناد. آقا در این مملکت که انقدر پریشان هستیم و هر روز بزیرشان ما افزوده میشود این خرج ها را نمی شود کرد. مثلاً برای همین اتومبیل هائی که در مملکت ما وارد شده است دقت کنید روزی چه قدر از مملکت ما پول خارج می شود چرا؟ برای اینکه مصارف آنرا خودمان نداریم هزار ها چاه نفت در مملکت ما هست اما الحمد لله عرضه بیرون آوردن بيك چاه را نداریم تا حالا من علت این را نفهمیدم که چرا نمیتوانیم بیرون بیاوریم! چه قدر معادن که در این مملکت داریم که در صدد استخراج آنها ابتدا نیستیم و حرفش هم نیست چه قدر کار خنجات در این مملکت وجودش

ضروری و لازم است و ابداً اسمش برده نمیشود اگر هم کسی بخواهد در این مملکت مثلاً دو فرسخ خط آهن بکشد مثل آقای موقر هزار اشکال برای او فراهم میکنند که بگوید بشیمان شدم و نمیکم. اگر يك کسی بخواهد يك چاه نفت در بیابان و امتیاز بخواهد هیچ قبول نمیکند و مردم هم روز بروز بر فقرشان افزوده میشود. . . بعضی از نمایندگان - خارج از موضوع است

رئیس - در اصل موضوع بفرمائید

فیروز آبادی - میخواهم عرض کنم که این دوست هزار تومانی را که برای این خرج میخواهید بدهید صرف يك مخارج لازمی در مملکت بکنید و باید خود آقایان تشخیص بدهند بنده خواهم شرح بدهم و بعرض مجلس شورای ملی برسانم که يك احتیاجات زیادتری در مملکت هست که آنها لازم تر است تا اینکه بیائیم دوست هزار تومان برای تشکیل ثبت اسناد خرج کنیم از این دوست هزار تومانش را خرج يك کارخانه چرم سازی بکنیم که صد هزار نفر ارسی دوز عنقریب از بین خواهند رفت آنوقت تمام کفش های ما از خارج است چرمش از خارج میاید آنوقت ما خواهیم دوست هزار تومان بذل و بخشش کنیم. در هر حال بنده عقیده ام این است که اول باید سعی کنیم اقتصادیات ما درست شود اول باید قوه تامينيه را تکمیل کرد بعد اقتصادیات را والا اینها فایده ندارد مردم نان ندارند باید مردم نان داشته باشند زندگانی داشته باشند بنده می دانم آقایان توی مردم تشریف می برند و از حال مردم اطلاع دارند یا ندارند؟ اگر اطلاع داشته باشند باید عراض بنده را تصدیق کنند اگر اطلاع ندارند باید بگویند که مملکت ما بر ثروت شده است و واردات ما خیلی کم شده است صادراتمان هم خیلی زیاد شده است اگر این طور شده است این ترتیبات را بفرمائید؟ اگر آقایان تشریف ببرند و وضع زندگان تجار و مردم را به بینید لابد همگی تصدیق به صدق عراض بنده میکنند

به این ملاحظات بنده عقیده ندارم این جور پولها داده شود و برای این کار دوست هزار تومان داده شود پنجاه هزار تومان بدهید هشتاد هزار تومان بدهید و بعلاوه اداره ثبت اسناد همان روزی که تشکیل شود همانروز اول عایدی خواهد داشت و حالا شما میخواهید دوست هزار تومان بعنوان قرض بدهید بنده قرض نمیدانم یعنی چه؟ در این مملکت قرض که داده میشود دیگر بر نخواهد گشت و بعد هم عایدات ثبت اسناد خرج تشکیلات خواهد شد و حقوق صد تومان، دوست تومان، چهار صد تومان داده خواهد شد. به يك عده این جور حقوق داده میشود و يك دسته دیگر باید از کرسنگی بگردانند این ترتیبات هرگز بنده حاضر نیستم آقایان دیگر را نمیدانم صلاح خودشان و موکلین خودشان را هر طور میدانند عمل خواهند کرد اگر صلاح خودشان و موکلین خودشان را میدانند رای خواهند داد و اگر نمیدانند رای ندهند.

شیروان - (مخبر کمیسیون بودجه) - بنده قبلاً فرمایشات آقایان را درست گوش ندادم زیرا که سایرین اجازه گرفته بودند و بنده نمیخواستم جواب آقایان را عرض کنم ولی دو موضوعی که در آخر فرمایشاتشان بود بنده را وادار کرد که جواب عرض کنم یکی موضوع اهم و مهم بود که این يك موضوع خیلی صحیحی است و باید دید که کدام موضوع اهم است و کدام يك از کارها مهم و یکی دیگر اینکه باید به بینیم که ما صلاح خودمان و موکلین خودمان را چطور میدانیم که به يك چنین قانونی رای بدهیم؟ و آیا صلاح دانستن ما صحیح تر است یا صلاح آقایان عرض کنم که دو موضوع را آقایان مخصوصاً طرح فرمودند و از کارهای دیگر اهم دانستند یکی امنیت و دیگر توسعه اقتصادیات بنده تصور میکنم که هر دو این موضوع در ضمن این لایحه هست برای اینکه امنیت تنها این نیست که يك عده امنیت و پلیس مرقب این باشند که توی خیابان با توی صحرا عبای آقایان را بر ندارند. خیر امنیت این است

که جنابعالی وقتی شب توی منزلتان میخواهید صبح يك اسنادی، يك دسته سند در مقابل دارائی شما نداشته باشند و بالاخره ثروت این مملکت همیشه منزلزل نباشد، بنده قبل اجرای این قانون معتقد هستم که هیچ ایرانی نمیتواند ادعا کند که من دارای مال هستم برای اینکه همه راه برای بردن مال مردم و اعتبارات این مملکت باز است و باید يك کاری کرد که قبل از همه چیز امنیت را که خودتان فرمودید ایجاد کرد یعنی قبل از آنکه به ترقی اقتصادی ما بگذاریم امنیت مردم را حفظ کنیم. امنیت این است که باید دارائی مردم در يك دفتری و در يك جاهائی با نام آن اشخاص ثبت شود منتهی آقای مدرس فرمودند که ریشه این قانون مال ما بوده است، مال مذهب ما بوده است و این هم صحیح است منتهی آنوقت به يك شکل دیگری بوده و حالا به يك شکل دیگری شده است. حالا میخواهیم وارد اقتصادیات بشویم، اقتصادیات چه چیز است بنده می بینم که غالباً حالا معمول و مد شده است که عوض آزادی و مشروطه قدیم صحبت از اقتصادیات میکنند ولی وقتی میپرسیم اقتصادیات چیست و چه باید کرد، میگویند هی اقتصادیات را باید درست کرد، باید دید که مرحله اول اقتصادیات را درست کردن چیست؟ درست کردن سرمایه است، تصدیق بفرمائید که اقتصادیات را با حرف و مذاکرات و مقاله و این چیزها نمی شود درست کرد، در درجه اول اعتبار و پول را باید درست کرد و اعتبار و پول هم در جاهای دیگر منحصر به طلا و نقره نیست يك مملکتی وقتی ماشینهای امور خودش را زوری يك چیزهایی انداخت که هر کسی معادل آن چیزی را که میگوید من دارا هستم سند نشان بدهد آن را میگویند مرد معتبری است و آن مملکت اعتبار دارد. متأسفانه ما امروز منحصرأ ثروت و دارائی در ایران آب و خاک است. غیر از ملك چیزی دیگر نداریم. تا وقتی که شما

نمیتوانید بگوئید که حتماً این ملك و این زمین مال من است این را نمیتوانید محل اعتبار خودتان قرار دهید نمیدانم در اینجا شنیدم یا در کمیسیون که آقای وزیر عدلیه اظهار کردند الان در سوئیس يك قانونی اجرا شده است که اموال غیر منقول را بصورت منقول در میآورند یعنی اگر کسی يك جریب ملك یا صد جریب ملك داشته باشد آنرا صد قسمت میکند و در دفتر ثبت دولتی صد سهم ثبت میکند و صد تا سهم يك جریب درست میکند و آن سهام را در بازار بمعرض خرید و فروش میگذارد امروز در مملکت ما اشخاصی که میلیونها مال دارند به اعتبار املاکی که دارند اگر بروند توی بازار صد تومان بخواهند کسی دستشان نمیدهد ولی اگر فهمیدند که این ملكی را که دارند مال خودشان است به شخص ناتی منتقل نشده کاغذ ساز در مقابل آن کاغذی نساخته و به هزار بلیه دچار نمیشوند یا همین اعتبارات ما میتوانیم سرمایه توی این مملکت بیآوریم و سرمایه درست کنیم. بنا بر این آقایان برخلاف منظور خودشان این جا بامیشوند و يك بیاناتی میکنند که در اول مرحله باید دولت يك کارخانه بیآورد. آقایان کارخانه هم آوردیم و دیدیم در نتیجه همین مسائل که نشد، حالا حضرتعالی نسبت به مخالفت در خرج است و این يك فکر خیلی خوبی است و همه ما تقدیس میکنیم که يك کسی باید باشد که بگوید در خرج باید صرفه جوئی کرد ولی اجازه بفرمائید که در همه مورد این مسئله را نمی شود اظهار کرد، بخصوص باید طرز استدلالی که نقض عرض خودتان است هی میفرمائید که ما باید امنیت داشته باشیم و کارهای اقتصادی بکنیم، امنیت و کارهای اقتصادی بدون اجرای قانون ثبت املاک در ایران غیر ممکن است

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.
فیروز آبادی - منظور بنده را برخلاف عقیده ام آقای شیروانی جلوه دادند
(خنده نمایندگان)

رئیس - پیشنهاد آقای محمدولی میرزا
(بشرح ذیل خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم که کلمه مرکز حذف شود
رئیس - آقای محمدولی میرزا

محمدولی میرزا - بنده مقصودم از این پیشنهاد این بود که تصور میکردم متوجه میشود به ماده دوم ولی حالا هیچ در هر صورت در هر آن قسمتی است که مینویسد اعتباری که تقاضا شده است برای تادیه حقوق اعضاء وزارت عدلیه مرکز و ولایات
باسائی - آن راجع به ماده دوم است.

محمدولی میرزا - بنده هم راجع به ماده دوم پیشنهاد کردم تصور میکنم در اینجا مورد نداشته باشد

رئیس - پیشنهاد آقای حاج آقا رضا
(باین ترتیب خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم که در لایحه کمیسیون بودجه راجع به ثبت املاک در ماده واحده بعد از برای مصرف ادارات ثبت املاک (باستثنای اجاره نامه ها اضافه شود بعضی از نمایندگان - جایش اینجا نیست

رئیس - آقای حاج آقا رضا رفیع

حاج آقا رضا رفیع - عرض کنم بنده هم میدانم اینجا جایش نیست ولی برای تأمین آن مسئله که فرمودند مذکور شد مجبورم که هر اندازه که ممکن است آن عرایض را تأمین کنم برای اینکه آن مواد گذشت فقط این ماده است که راجع به کمیسیون بودجه است و در اینجا که نوشته شده است ثبت املاک میتوانیم اینجا استثنا کنیم اجاره نامه ها را زیرا حقیقه مردم گرفتار میشوند و یک اجاره نامه هائی که در هر سال عوض میشود احتیاجی نیست که ثبت کنند و اگر این طور باشد وقتی من یک گفتگویی داشته باشم و اجاره نامه ام به ثبت نرسیده باشد و محکمه آنرا نخواهد من محکوم میشوم. درست است اینجا ننوشتیم مجبور است

اما شما میگوئید سندی سندیت دارد و محکمه حق رسیدگی بان را دارد که پس از يك سال به ثبت رسیده باشد. فردا يك گفتگویی بشود من خواستم بروم عدلیه میگویند چند سال بشما مهلت دادیم شما باید اجاره نامه ها را ثبت کنید و بالاخره نمیتوانم باینکار برسم آنوقت من برای حفظ ملك خودم مجبورم سند خودم را به ثبت برسانم بنده عرض میکنم که راجع باجاره نامه اجبار نباید در بین باشد اما البته سند مالکیت خودم را یا در موقعی که آن ملك نقل و انتقال داده میشود به ثبت میرسانم لکن اجاره دادن دکانی ماهی بازده قران و يك تومان که يك حقوقی هم برای مستغلات میدهد مجبور باشد يك حقوقی هم برای ثبت اسناد بدهد بالاخره مردم بزحمت می آفتند این مسئله اینجا باید تأمین شود که اجاره نامه استثناء است حالا اگر جایش اینجا است اینجا باشد اینجا نیست جای دیگر باید تأمین شود ما يك چیزی را که میگذرانیم باید طوری باشد که مردم مبتلا نشوند

وزیر عدلیه - عرض کنم ثبت املاک را که ما دیروز گذرانیدیم و عمومیت دارد بطوریکه اسامش همراهش بود ثبت املاک بود و نقل و انتقال هم در حکم آنست و البته اگر اسنادی که راجع است به املاک مثل اجاره آنها را بخواهند بیاورند ثبت کنند يك فوایدی برای آن کسی که ثبت میکند دارد برای اینکه اگر اختلاف پیدا کرد به محکمه نبرود اگر يك کسی خودش آمد و اجاره نامه را ثبت کرد آنوقت در موقع اختلاف به محکمه نبرود و مستقیماً اداره ثبت اسناد ورقه اجرائیه صادر میکند. اگر کسی خواست این استفاده را بکند که محکمه اگر نه که میرود به محکمه. در هر صورت جای اینرا بنده اینجا نمی دانم آقایان باید متوجه باشند که مواد قانون مخصوصاً در بعضی جاها خیلی باید طرف دقت بشود اگر اصلاحی لازم داشته باشد در جای خودش پیشنهاد بشود و الا بکمرته در وسط يك قانون يك نظری پیدا بشود يك

پیشنهادی بشود آیا ممکن است بدون مطالعه قبول کرد و بعد اسباب زحمت بشود؟ در هر حال ثبت اسناد اجباری نیست ثبت املاک عمومی است اما اجازه نامه را اگر کسی خواست بیاورد ثبت کند البته مطابق قوانین ثبت میکنند و علاوه اگر در این موضوع اصلاحی هم لازم دارد آقا رجوع بکنند به قانون ثبت املاک اگر ماده در آنجا مبینند عیب دارد آنرا پیشنهاد بکنند ما هم موافقت میکنیم و آن ماده قانون را عوض میکنیم

عراقی - يك مرتبه دیگر قرائت شود

(پیشنهاد آقای رفیع بشرح سابق خوانده شد)

رئیس - رأی گرفته میشود بقابل توجه بودن پیشنهاد

آقای رفیع آقایانیکه قابل توجه میدانند قیام فرمایند
(عده کمی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد. پیشنهاد آقای عدل دیگر

مورد ندارد. پیشنهاد آقای فیروز آبادی

(باین شکل خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم که همان هشتاد هزار تومان که اولاً پیشنهاد کمیسیون شده بود رای گرفته شود.

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده عرایض خودم را بکندری عرض کردم و حالا مختصراً عرض میکنم بهمان نظریه که مملکت فقیر است و مردم پیریشانند خوب است يك اندازه پول های زیاد را به مصارف عام المنفعه برسانند که عایدی که پیدا میشود از آنها صرف این کارها بکنند نه اینکه از جیب من در بیاید به جیب او برود این عایدی مملکت نیست. عایدی ما این است که از مملکت خارج نشود که ممکن است زیادی این را يك کارخانه چرم سازی بیاورند که صد هزار نفر از آنها زندگی کنند. هشتاد هزار تومان از این پول را بمصرف این ثبت اسناد برسانند. عرض کردم که خود این اداره عایدات کلی دارد و بعقیده بنده این اداره هیچ مخارج

ندارد بجهت اینکه اشخاصی که حقوق پیش نمیخواهند و تا بکماه هم عایدات این اداره اینقدرها میشود که باجزاء بدهند. باین ملاحظه بنده عقیده به هیچ چیزش ندارم ولی حالا چون میگویند نمیشود همین هشتاد هزار تومان را بنده کافی میدانم بجهت دو ماه سه ماه تا اینکه بعد هم عایدات خودش می آید تکافو میکند بعد هم انشا الله عرض کردم مجلس و کلامی نشینند مابقیش را تصویب می کنند يك کارخانه چرم سازی می آورند

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده توجه میدهم آقای فیروز آبادی را باینکه يك زندگانی در این مملکت هست که حالا آقای وزیر مالیه ما حقیقه يك قدمی برای حفظ مالیه این مملکت بر داشته است و همینطور هم نسبت باقتصادیات که ملاحظه میفرمائید. همین لایحه امروز ناچه اندازه اطراف مالیه ما را در واقع زنجیر کشیده است و خیلی هم امیدواری هست. این يك مسئله. مسئله دوم اینکه تمام فریادها برای همان است که آقای شیروانی بیان کردند وقتیکه ما امنیت مالی و جانی پیدا کردیم چرم سازی و قند سازی و غیره تماماً می آید. امنیت مالی و جانی بواسطه خاطر منبسط کردن تشکیلات امنیه است تشکیلات امنیه دو قسم است یکی قضائی است و یکی غیر قضائی اینها تماماً روی تشکیلات است پول را دور نمیزند آقا جان این پول را وزارت عدلیه از وزارت مالیه قرض میکند و ترتیبی کرده اند که سال بسال پول به خزانه بر میگردد پول را نمیزند به فرنگستان! پول را میبرند بادارات مملکت و تمام مردم مشغول کار میشوند هم امنیت مالی و جانی تهیه میکنند و هم مردم کار پیدا میکنند و هم مردم میدانند که این ملك ملك خودشان است و هم پول بر میگردد به خزانه. این دو مسئله. سوم اینکه هی آقا بگویند کارخانه قند کارخانه فلان نمی فهمم ما

باید فشار بیاوریم به وزارت مالیه که پیشنهاد کنند یا وزارت فوائد عامه پیشنهاد کند که فلان کارخانه را وارد کنیم اینکه شما میفرمائید هشتاد هزار تومان صرف این بشود آنوقت صد و بیست هزار تومان مابقی را کارخانه می آورند؟ خیر. پس هر خرجی را که برای تشکیلات مملکت است می آورند اینجا ما باید موافقت کنیم اگر يك يولى را مفتی بدهند باید کاملاً مخالفت کنیم. ما ما موریم در اینجا پولهایی که برای تشکیلات مملکت است عبارت از امانیه مملکت عبارت از عدلیه مملکت تشکیلات مملکت باید رأی بدهیم اینها را جمع به تشکیلات مملکت است

رئیس -- رأی میگیریم به پیشنهاد آقای فیروز آبادی آقایانیکه قابل توجه میدانند قیام فرمایند (دو نفر برخاستند)

رئیس -- قابل توجه نشد گویا پیشنهاد آقای عدل مورد نداشته باشد عدل - خیر

رئیس -- رأی میگیریم - به ماده اول آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)

رئیس -- تصویب شد ماده دوم

(باین شکل خوانده شد)

ماده دوم - وزارت مالیه مکلف است مبلغی را که از بابت بقیه اعتبار ۱۳۰۶ وزارت عدلیه تا این تاریخ نپرداخته است مطابق تشخیص و مسؤلیت وزیر عدلیه در هر تاریخ که تقاضا کند برای پرداخت حقوق و مخارج تشکیلات عدلیه مرکز و ولایات و ایالات بپردازد

رئیس -- آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - در این ماده نوشته است که وزارت مالیه مکلف است مبلغی را که از بابت بقیه اعتبار ۱۳۰۶ وزارت عدلیه نپرداخته است مطابق تشخیص

و مسؤلیت وزیر عدلیه در هر تاریخ که تقاضا کند برای پرداخت حقوق و مخارج تشکیلات عدلیه مرکز و ولایات و ایالات بپردازد. خوب اولاً این اعتباری که داده میشود در واقع بجهت این داده نمیشود که حکماً همه اش خرج شود خیر يك اعتباری داده میشود که در موقع ضرورت این خرج بشود نه در موقع غیر ضرورت. سال ۱۳۰۶ نزدیکاً تمام است و غالباً در مراکز عدلیه ها بعضی جاها دو ماه بعضی جاها سه ماه بعضی جاها يك ماه بیشتر نیست که تشکیل شده و بنده خیال میکنم همان اعتباری را که آقای وزیر عدلیه گرفته اند نصف آن را زیاد می آورند گرچه ایشان يك نظر خیلی بلندی دارند در امورات مالی که اول رتبه را می آورند پنجاه تومان و رتبه های بعد را صد تومان و دویست تومان تا هفتصد و پنجاه تومان پیشنهاد می کنند دیگر فکر نمیکنند که این مملکت گنجایش این خرجها را ندارد. این جا هم نوشته است مطابق تشخیص خود وزارت عدلیه. وزارت عدلیه تشخیصش را داده است یا بعد خواهد داد؟ اگر داده است معین کنند اگر هم بعد از این بخواهد تشخیص بدهد که نمیشود هر روز هر تشخیصی را که میخواهد بدهد و هر کسی را که میخواهد رتبه های هشت و نه و ده و یازده بدهد و اضافه درست کند! با این ترتیبات بنده مخالفم و باید هر تشخیص که تا بحال داده اند آن را ارائه بدهند و مطابق آن تشخیصات پول بگیرند. اگر هم بعد از این بخواهند تشخیصات بدهند اسباب زحمت میشود و اسباب بعضی درد سرها میشود که برای خودشان هم مضرت است نه تنها برای مملکت بلکه برای همه مضرت است.

رئیس -- آقای باسائی

باسائی - اعتراضی که نماینده محترم باین ماده فرمودند از دو جهت بود یکی از جهت اینکه اعتباری که بوزارت عدلیه داده شده محتمل است که در سنه ۳۰۶

شاید تمامش خرج نشود و کمتر خرج بشود متأسفانه ایشان حساب عرض و طول این مملکت و ایالات و ولایات و احتیاجات قضائی آنرا نکرده اند اعتباری که ما در اوایل هذه السنه برای عدلیه تصویب کردیم در حدود شصت و بیست هزار تومان بود تصدیق می فرمائید عدلیه ایران با صورت فعلی و با اشلی که تصویب فرمودید با این مبلغ شصت هفتاد هزار تومان درست نمیشود بواسطه تقلیل تشکیلات و صرفه جوئیها ممکن است این کار درست شود و با این حال شاید تا آخر سال در حدود شصت هفتاد هزار تومان کسریاباورند ولی عجبالتاً چون نمیشود تشخیص داد از این جهت وزارت عدلیه ناچار است تقاضا کند که مجلس شورای ملی اجازه بدهد بقیه اعتبار را مطابق تشخیص وزیر عدلیه بدهند. چون وزارت مالیه این اشکال را میکند که شما در حدود يك دوازدهم بگیرید و این يك تفاوتهایی پیدا میکند زیرا تشکیلات وزارت عدلیه در ایالات و ولایات مستلزم يك مخارجی است که شاید بک قدری تفاوت داشته باشد، یا يك دوازدهم آن اعتباریکه تصویب شده چرا؟ برای اینکه بودجه تفصیلی از مجلس نگذشته است و اعتراضات که مالیه کرد شاید حق داشته که قانوناً اعتراض بکند و باید رفع این اعتراض را کرد باین جهت تقاضا شده است از مجلس شورای ملی وزارت مالیه اشکال نمیکند که من این اعتباری را که مجلس تصویب کرده است نمیدهم خیر. میگویند تأمل کنید تا آخر یکمرتبه بگیرید تصدیق فرمائید بتدریج باید خرج شود مخصوصاً از عدلیه های ولایات بکعده شکایت میکنند که حقوق آنها چند ماه است داده نشده است اما اینکه فرمودید چرا نوشته اند به تشخیص وزیر عدلیه اینجا يك سوء تفاهمی فرمودید. مقصود از این تشخیص وزارت عدلیه این نیست که حالا بروند رسیدگی کنند و رتبه تعیین کنند. این طور نیست برای اینکه مطابق اختیاراتی که مجلس بایشان داده است در آن مدت اختیارات حق

داشته اند تشخیص بدهند و تشخیصاتشان را داده اند دیگر بعد نمیتوانند تشخیص بدهند برخلاف قانون اساسی است مطابق قانون اساسی اشخاصی را که در مدت معینی تشخیص داده اند برای قضاوت و ترتیبی که معین کرده اند آنها قاضی رسمی هستند هر روز که نمیشود این کار را کرد و خود ایشان هم این نظر را ندارند که بدون حکم نانی مجلس هیچ تغییر و تبدیلی داده بشود پس مقصود از این تشخیص این است که فلان عضو حقوق انتظار خدمت بگیرد یا حقوق فلان قسمت قضائی داده شود. مقصود از این تشکیلات است که داده اند و الان هست و این همه ایراداتی که فرمودید هیچکدام وارد نیست و موجب نگرانی شما نباشد پیشنهادم شده است که تشخیص در حدود اختیارات باشد که بعد تقدیم میشود

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس -- پیشنهادها قرائت میشود. پیشنهاد آقای

محمد ولی میرزا

(باین مضمون قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم کله مرکز حذف شود

رئیس -- آقای محمد ولی میرزا

محمد ولی میرزا - بنده از این پیشنهاد مقصودم این نیست که رأی گرفته شود و قابل توجه بشود یا نشود مقصود عمده بنده این است که جلب توجه آقای وزیر عدلیه را راجع باوضاع اسف آور تشکیلات عدلیه ولایات بکنم در اینجا بعضی مذاکرات میشود می خواهم به بینم پس از اینکه ما این رای را داریم آن اشکالی را که آقای باسائی اظهار داشتند بین وزارت مالیه و وزارت عدلیه بوده است آیا بکلی رفع خواهد شد؟ آیا حقوق تشکیلات ولایات بطوریکه در مرکز رسیده یا میرسد؟ اگر مال مرکز دو ماه یا سه ماه مانده باشد مال ولایات بطوریکه اطلاع داریم از روز اولی که آنها را اعزام داشته اند تا کنون يك پول داده نشده و يك وضعیت خیلی خیلی زشتی دارد این قضیه در ولایات

و خود آقای وزیر عدلیه باید خیلی بیشتر از بنده و سایرین باین قضیه متوجه باشند و سعی باشند که این ترتیب را رفع بکنند. در صورتیکه این مسئله شاید مکرر اینجا در بعضی از موارد ذکر شده است که تشکیلات ولایات رضایت بخش است اهالی رضایت دارند از اوضاع عدلیه های ولایات ولی خیلی اسباب ناسف است که این وضعیات ادامه پیدا کند. امروز مثلاً فرض کنید در يك نقطه مثل آذربایجان يك شخص محترمی را برای ریاست استیناف اعزام داشته اند يك جمعی از اشخاص طهرانی که در مرکز حوزه آنجا خانه ندارند از اینجا آنها را اعزام داشته اند تا کنون آنها حقوق داده نشده است. از بابت اعتبار موقت آنها حقوق نرسیده است و این البته يك وضعیت خیلی بدی خواهد داشت در صورتیکه این از نقطه نظر اعتراض به آقای وزیر عدلیه نیست مقصود این است که بالاخره در همین جلسه و در همین قانونی که دارد تصویب میشود هرگونه اختلافی که با وزارتعالیه دارند حل بکنند این مسائل است بنظر بنده و بالاخره طوری باشد که این تشکیلاتی که داده شده است و زحمات هم در اطرافش کشیده شده است آنها بتوانند استوار بمانند و يك قدری دلگرمتر بکارشان اشتغال داشته باشند

وزیر عدلیه - البته بطور اصطلاح معمول جرایم خیلی قابل تقدیر است که آقا که نماینده ولایات هستند تشکیلات ولایات را در نظر گرفته اند....

کازرونی - مخصوصاً تبریز

وزیر عدلیه - خوب البته خوب است. اما در هر حال این نکته را هم باید در نظر داشته باشند که وزارت عدلیه بنام قسمتهای تشکیلاتش اهمیت میدهد البته اشخاصی را که بخارج اعزام کرده میداند که مشکلات مالیشان زیاد است ولی اینکه مرکز را خارج کنند نمیدانم فلسفه اش چیست؟ البته آقایان این رای را میدهند که همان طوری که حقوق مرکز را میپردازیم آنها هم بدهیم و با

کک آقایان این مشکلات رفع خواهد شد و آقا هم نگران نخواهند داشت و دیگر محتاج نخواهند بود که راجع بولایات در يك پیشنهادی این قدر به بنده تذکر بدهند و خواهش میکنم لطف بفرمایند و این پیشنهادشانرا پس بگیرند

کازرونی - بی اول هم گفتند استرداد میکنند

شیروانی - مقصود ایشان آذربایجان بود که گفتند

محمد ولی میرزا - استرداد میکنم

رئیس - پیشنهاد آقای ضیاء

(مضمون ذیل خوانده شد)

پیشنهاد منبایم که در ماده دوم بجای عبارت تشخیص و مسؤولیت وزیر عدلیه نوشته شود در حدود اختیارات وزیر عدلیه

رئیس - آقای ضیاء

ضیاء - بنده يك مطالعه کردم دیدم هیچ الزامی برای وزارت عدلیه و کمیسیون نبوده است که يك چیز تازه در این ماده ذکر نشود. اختیارات وزیر عدلیه يك اختیارات وسیعتر بوده است و البته منظورشان هم از این نکته این نبوده است که در حدود آن اختیارات يك عملیاتی بکنند و بجائی منتهی بشود بنابراین بنده پیشنهاد کردم بجای تشخیص و مسؤولیت وزیر عدلیه که يك چیز تازه خواهد شد در قانون نوشته شود در حدود اختیاراتی که داشته اند

مخبر - در این باب پیشنهاد های دیگر هم شده است استدعا میکنم که آنها هم قرائت بشود هر کدام عبارتش بهتر باشد هم آقای وزیر موافقت میکنند هم بنده پیشنهادی هم آقای یاسائی دادند

رئیس - پیشنهاد آقای یاسائی

(باین ترتیب خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم در ماده دوم اینطور اصلاح شود: مطابق مسؤولیت و تشخیص وزیر عدلیه در مدت اختیارات ایشان

رئیس - پیشنهاد آقای فیروز آبادی

(باین شکل خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم که نوشته شود موافق تشخیص وزیر عدلیه در زمان اختیارات ایشان

مخبر - بنده تصور میکنم پیشنهاد آقای یاسائی بهتر منظور آقایان را تامین می کند. پیشنهاد آقای یاسائی را بنده قبول میکنم و خواهش میکنم آقایان هم موافقت بکنند.

ضیاء - بنده موافقم

رئیس - پیشنهاد آقای مهدوی

(مضمون ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم در سطر آخر ماده دوم قبل از کلمه عدلیه نوشته شود ۱۳۰۶

مخبر - صحیح است مقصود هم همین است

رئیس - پیشنهاد آقای حاج میرزا مرتضی

(باین ترتیب قرائت شد)

ماده دوم را این قسم اصلاح و پیشنهاد میکنم: وزارتعالیه مجاز است مبلغی را که از بابت بقیه اعتبار ۱۳۰۶ وزارتعدلیه تا این تاریخ نپرداخته است در تحت مسؤولیت خود مطابق قوانین موضوعه هر موقع که وزیر عدلیه تقاضا کند برای پرداخت حقوق و مخارج تشکیلات عدلیه مرکز و ولایات و ابالات بپردازد.

رئیس - آقای حاج میرزا مرتضی

حاج میرزا مرتضی - عرض کنم که مخبر محترم و آقای وزیر معلوم شد یا عرایض بنده را اولاً استماع نفرمودند یا اینکه خلط مبحث فرمودند بنده عرض نکردم که پول ندهند بودجه وزارتعدلیه را ندهند یا حقوق ادارات عدلیه مرکز و سایر جاها را ندهند بنده همچو عرض نکردم عرض کردم برجستهئی وزارتعدلیه یعنی چه؟! وزارت عدلیه هم مثل سایر وزارتخانهها است

و باید وزارت مالیه همان معامله ای را که با سایر وزارتخانهها میکند با وزارت عدلیه هم بکند که حقوق آنها را در تحت کنترل خودش بدهد. این چه علت دارد که يك چیز سر بسته در تحت اختیار آقای وزیر عدلیه بگذارند؟ بنده شنیدم (عرض کردم من شنیدم) به بعضی ها رتبه هائی را که اول دادند در بین عمل رتبه هایشان را بالا برده اند. باین جهت در وزارتعالیه اشکال شده و اعتراض وزارتعالیه باین جهت بوده است که وزارت عدلیه خواسته اند رتبه ها را دو مرتبه مطابق دلخواه خود شان بالا ببرند. این است که بنده پیشنهاد کردم که وزارت مالیه مطابق مسؤولیتی که دارد بالنسبه به بودجه سایر ادارات مطابق قوانین موضوعه مال عدلیه را هم بپردازد نه اینکه عدلیه را يك شکل دیگر قرار بدهید. البته تمام وزارتخانهها باید در تمام ترتیبات شکل هم باشند. در حقوق گرفتن است همه مثل هم باشند. در اصل است باید همه مثل هم باشند. در قانون استخدام است باید مثل هم باشند. نمیدانم چرا بیجهت بودجه وزارت عدلیه در بسته و مبهم با اختیار خودش باشد؟! ولی سایر وزارتخانهها اینطور نباشد. این است که بنده پیشنهاد کردم که وزارت عدلیه هم مثل سایر وزارتخانهها باشد.

مخبر - عرض کنم که ایراد نماینده محترم تصور میکنم بیشتر بخودشان وارد باشد برای اینکه این امتیاز را و این اختیارات را و این تفاوت بین وزارتعدلیه و سایر وزارتخانهها را مجلس شورای ملی رأی داده و تصویب کرده است و ما مخصوصاً تصویب کردیم که ایشان این اختیار را داشته باشند که يك تشکیلات جدیدی بدهند و در تحت نظر شخص ایشان اداره شود بالاخره ما یعنی خود مجلس این امتیاز را قائل شدیم و حقاً قائل شدیم از نقطه نظر اهمیت مطلب برای اینکه وضعیت وزارتعدلیه اخیراً اینقدرها امید بخش نبود و مجلس شورای ملی صلاح دانست يك اختیاری بدهد بایشان

و يك امتیازی موقه قائل شد برای آن وزارتخانه. حالا ایشان ایراد را ممکن است بخودشان بکنند اما این که راجع برتبه ها فرمودید اختلاف در این موضوع نبوده و اگر هم بوده آن اختلاف باز بجای خودش باقی است و بالاخره باید بین وزارت عدلیه و وزارت مالیه حل شود و اگر حل نشد مجلس شورای ملی باید مراجعہ کنند و ما اینجا تفسیری کنیم و مالیه صلاحیت تفسیر قانون را ندارد این جامع این قبیل امور است. اساس این لایحه هم که الان مورد مذاکره است بر این است که مجلس شورای ملی در قانون اختیارات ذکر کرد که باید در يك مدت معینی بودجه خودش را بیاورد بمجلس شورای ملی و در آن مدت هم همه ماها میدانیم که ایشان مشغول تشکیلات بودند و نتوانسته اند بودجه شان را تهیه کنند و بمجلس بدهند فعلاً وزارت مالیه مطابق قانون که گذشته است ایراد می کند و میگوید آقا شما باید مطابق قانون بودجه شان را بیاورید تا من پول بدم و تا نیاورده اید مطابق دوازدهم خواهم داد حالا شما می خواهید بآن اندازه دوازدهم هم که بسایر وزارتخانهها داده میشود به اینها داده شود؟ اینکه نمیشود اگر شما میل دارید که این تشکیلات باقی بماند و يك سر و صورتی بخودش بگیرد و وضعی بگیرد و مرتباً حقوق آن برسد باید باین لایحه رای بدهید والا این پیشنهاد جناب عالی قابل قبول نیست.

رئیس -- رأی گرفته میشود بقابل توجه بودن پیشنهاد آقای حاج میرزا مرتضی آقابان که موافقت قیام فرمایند (دو سه نفر قیام نمودند)

رئیس -- قابل توجه نشد. پیشنهاد آقای فیروزآبادی (این قسم قرائت شد)

بند پیشنهاد میکنم که اجزائی را که جهت ثبت اسناد استخدام می کنند از منتظرین خدمت و با کتر از حقوقی که کتر از آن ممکن نیست استخدام و انتخاب نمایند با مراعات صحت و دیانت آنها.

وزیر عدلیه -- يك مرتبه دیگر قرائت شود.

(بشرح فوق قرائت شد)

وزیر عدلیه -- بنده تصور می کنم اساساً قبل از توضیحات ایشان عرض کنم که خیال شان راحت باشد بنده راجع به ثبت اسناد و اعضاء آن اختیارات ندارم و بنا براین باید يك اشخاص یا سابقه انتخاب شوند که شامل قانون استخدام باشند و رتبه های شان هم تا آن قدری که لازم است رتبه های بلندی نخواهد بود بنا براین تصور میکنم که دیگر ضرورتی نداشته باشد ایشان يك چنین پیشنهادی بکنند و آن هم يك قانون علیحدہ دارد و جای این جا نیست.

فیروزآبادی -- خیلی خوب وقتی قبول کردند بنده پس میگیرم.

رئیس -- رأی گرفته میشود بماده دوم با دو فقره اصلاحی که از طرف آقای بسائی و آقای مهدوی شده و آقای مخبر قبول کردند آقایان که موافقت قیام فرمایند.

(اغلب قیام نمودند)

رئیس -- تصویب شد. مذاکرات راجع به کلیات است.

جمعی از نمایندگان -- مخالفی ندارد رای بگیرد

رئیس -- رأی میگیرم باوراق آقایانیکه تصویب میکنند

اوراق سفید خواهند داد

(اخذ و استخراج آراء بعمل آمده و از ۹۲ نفر نمایندگان حاضر ۷۶ ورقه سفید و ۳ ورقه کبود تعداد شد)

رئیس -- عده حضار نود و دو با هفتاد و شش رای تصویب شد

اسامی موافقین

آقابان، ارباب کیخسرو -- وزیري -- پور تیمور -- حاج علي اکبر امين -- دهستانی -- آقا سید حسین آقابان

جشیدی -- شریعت زاده -- جلائی -- مهدوی -- زوار -- اسفندیاری -- عراقی -- فومنی -- مقدم -- عباس میرزا -- شیخ الاسلام ملایری -- بسائی -- طباطبائی دیبا -- ثقه -- الاسلامی -- ثقه الاسلام بروجردی -- میرزا عبدالحسین -- بدر -- مهار -- نگهبان -- فرهنگد -- مرتضی قلیخان بیات ساکینیان -- آقا سید یعقوب -- روحی -- ملک مدنی -- محقق -- فرمند -- عمادی -- میرزا عبدالله خان وثوق -- بامداد -- شیروانی -- دکتر سنک -- عصر انقلاب -- امام جمعه اهر -- حیدری -- احتشام زاده -- میرزا حسن آبه الله زاده -- پالیزی -- خواجهی -- آقا علی زارع -- افسر -- عدل -- دکتر رفیع خان امین -- محمد آخوند مولوی -- مفتی -- غلامحسین میرزا مسعود -- جهانشاهی خوئی -- لیقوائی -- حشمتی -- اسکندر -- میرزا ابراهیم خان قوام -- دولتشاهی -- وکیل طباطبائی -- دکتر طاهری -- فرشی -- افشار -- میر ممتاز -- نجومی -- موقر -- ذوالقدر -- سلطان محمد خان عامری -- دکتر لقمان -- فهیمی -- آقا سید کاظم بزدی -- ملک آرائی -- ابراهیمی -- محمد ولی میرزا -- امیر اسدالله خان عامری --

اسامی مخالفین

آقایان: دکتر مصدق -- تقی زاده -- ثابت

رئیس -- پیشنهاد آقایان فهیمی و دولتشاهی و حاج

آقا رضا رفیع قرائت میشود

(بشرح آن قرائت شد)

پیشنهاد میکنم خبر کمیسیون بودجه راجع به ۲۰ هزار تومان اعتبار متعلق بخوزستان جزء دستور شود رفیع

رئیس -- مخالفی ندارد؟

عده از نمایندگان -- خیر

رئیس -- ماده واحده خبر کمیسیون بودجه

قرائت میشود

(این قسم قرائت شد)

ماده واحده -- وزارت مالیه مجاز است از هر يك از منابع تعهد نشده ۱۳۰۶ مملکتی مبلغ ۲۰ هزار تومان برای تهیه مسکن و معاش و سایر لوازم ضروری اتباع ایران که از بصره فراری و بخوزستان پناهنده شده اند بمصرف برساند

مخبر -- قبل از کلمه تعهد نشده باید اضافه شود موجوده این قسم: منابع موجوده و تعهد نشده ۱۳۰۶

رئیس -- مخالفی ندارد

فیروزآبادی -- بنده مخالفم

رئیس -- بفرمائید

فیروزآبادی -- بنده نظر مخالفم در این نیست که اتباع ایرانی که از بصره بخوزستان میآیند يك کمکی بشود.

عده از نمایندگان -- آمده اند

فیروزآبادی -- و برای آنها زندگی تهیه شود ولی مخالفت بنده از جهت تخصیص این مبلغ است. بانهایی که از بصره بخوزستان آمده اند که برای اینها مصرف شود حالا می فرمایند آمده اند بسیار خوب آمده باشند از سایر جاها هم آمده اند و می آیند از بغداد و از جاهای دیگر. و خوب نیست که این تخصیص داده شود باید بسایرین هم در این قسمت کمکی بشود و الا بنده با این که به آنها می آید که از بصره آمده اند بخوزستان چیزی داده شود مخالفتی ندارم ولی بنده معتقدم که این کار تصمیم داده شود که هر کسی از اتباع ایران چه از بصره چه از بغداد چه از خارج (هیچ فرق نمی کند) بداخل خاک ایران که می آیند باید بانها کمک شود نه اینکه يك اعتباری ما اینجا تصویب کنیم برای يك عده بخصوص و از طهران برود بیرون و معلوم نشود آیا بکجا مصرف میشود. بنده تا این اندازه مطلع نشوم از طرف خودم موافقت نمی کنم ولی اگر بدانم که چگونه مصرف میرسد و بهمه مهاجرین میرسد البته بیست هزار تومان که کم است پنجاه هزار تومان هم

موافقت میکنم که از طهران بیرون برود و مصرف مهاجرین برسد آنوقت بنده کاملاً موافق هستم.

وزیر مالیه - در يك موقعی که نماینده محترم آقای فیروز آبادی با يك مطلبی که موضوع خرج است موافقت می فرمایند آنهم با ابراز يك سخاوتی است که تقریباً بصورت صفرش میرساند برای اینکه این بیست هزار تومانی که خواسته شده است برای مساعدت با يك عده مخصوص و معدودی است از اتباع ایران که هجرت کرده اند داخله ایران والان هیچ چیزی ندارند و حضرت عالی میخواهید این مبلغ را تعمیم بدهید برای تمام ایرانیانی که از بغداد و بصره و سایر حدود مهاجرت می کنند بایران شما ملاحظه می فرمائید آیا ممکن است با این بیست هزار تومان پنجاه هزار شصت هزار نفر که از خارج می آیند بایران وطن خودشان همه را نگاهداری کنید؟ این یک قدری بنظر مشکل می آید عجالتاً خوبست نماینده محترم این قدر را موافقت بفرمایند برای يك اشخاص معدودی که آمده اند در خوزستان الان چیزی ندارند و بیچاره اند از آنها دستگیری شود.

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - پیشنهاد آقای احتشامزاده

احتشامزاده - بنده پیشنهادی نداده ام. آن پیشنهاد راجع بدستور است

رئیس - خیر آقا راجع باین موضوع پیشنهادی داده اید

(اینقسم قرائت شد)

پیشنهاد میکنم در ماده واحده قبل از عبارت مصرف نماید نوشته شود:

وقادر بت تهیه وسائل زندگانی نیستند.

احتشامزاده - بنده دو پیشنهاد داده بودم یکی راجع بدستور و یکی راجع باین لایحه در این موضوع توضیحی از آقای شیروانی خواستم و جواب دادند و پیشنهاد خود را تقاضای استرداد کردم و يك چیزی

مقام ریاست عرض کردم ولی اشتباهاً آن پیشنهادی را که راجع بدستور کرده بودم به بنده مسترد داشتند

رئیس - پیشنهاد آقای دکتر طاهری

(شرح آتی قرائت شد)

اصلاح عبارتی ذیل را پیشنهاد میکنم: وزارت مالیه مجاز است از منابع موجوده تعهد نشده ۱۳۰۶ الخ دکتر طاهری - اینجا نوشته شده است وزارت مالیه مجاز است از هر يك از منابع موجوده تعهد نشده الی آخر - در صورتیکه مقصود این است از منابع تعهد نشده يك چیزی بآنها داده شود حالا اگر چند تا منابع تعهد نشده باشد از هر کدام باید بیست هزار تومان؟ البته این مقصود نیست. ولی طرز عبارت غلط است و باید از هر يك حذف شود مطلب معلوم است ولی عبارت صحیح نیست و این قسم که بنده پیشنهاد کردم بهتر است و از هر يك را باید حذف کنند لازم نیست

مخبر - بنده قبول می کنم که از هر يك حذف شود.

رئیس - پیشنهاد آقای مدرس

(شرح آتی قرائت شد)

پیشنهاد میکنم بعنوان تبصره نوشته شود:

علاوه بر مبلغ فوق یکی از املاک خالصه خوزستان را بآنها اختصاص دهند

مدرس - متأسفانه يك چیز خوبی که در مجلس مطرح میشود از بس که آقایان میل دارند که آن چیز که خوب است زود بگذرد بکلمه اول صحبت می گویند مذاکرات کافی است در صورتی که ممکن است يك چیز خوبی يك مذاکرات خوب تری هم درش بشود از این جهت بنده اجازه خواستم که عریضی بکنم بعد آقایان فرمودند مذاکرات کافی است...

آقا سید یعقوب مخالف نداشت

مدرس - من هم موافق بودم و میخواستم موافقت

صحبت بدارم آقایان از بس که عشق داشته چیز خوبی است همه گفتند کافی است لذا بنده این تبصره را پیشنهاد کردم با وجود اینکه میدانم خرج است لکن عقیده ام این است که دولت خودش هر جوری که میدانند برود درستش کند. لکن میخواهم يك عرضی خدمت آقایان بکنم در ضمن توضیح - اگر چه زیادتر از توضیح است ولی باید اجازه بدهند که عرض کنم: این مسئله که امروز پیشنهاد شده است حقیقتاً ما باید تبریک بگوئیم بخودمان. چرا؟ چون يك قسمت از ابرانیها برگشت میکنند بخاک خود و بوطن خودشان. هر کس بخارج از ایران مسافرت کرده است دیده است در هر نقطه که برود باید گریه کند بایران و ایرانی هائی که در آنجاها می بینند و ملاحظه خواهد کرد که چقدر حال آن بیچارگان بد است. در آنجاها هم خیلی در زحمت هستند بنده خودم دیده ام. از بصره تا موصل و آن صفحات و اسلامبول و شام اینجاها که رفته ام هر جا ایرانی را دیدم و از او پرسیدم چرا آمدی اینجا؟ دیدم از دست بدی مارفته است یعنی ما با آنها خوب رفتار نکرده ایم آنها هم قطع علاقه کرده اند و رفته اند پی کارشان گر چه در آنجا هم در زحمت زیاد هستند حالا باید فکری کرد که آنها برگردند بخاک خودمان باید سعی کنیم و کاری کنیم که دیگر کسی زود آهائی هم که رفته اند برگردند بخاک خودشان. این پیشنهادیکه بنده کرده ام با وجودی که پیشنهاد خرج است و مناسب نیست که من پیشنهاد خرج بکنم ولی عقیده بنده بر این است که اساسی است چون من آنجاها بوده ام و تمام را سیر کرده ام. يك بیابانی و يك آب زیادی است دولت اگر در نظر بگیرد يك خرجی بکند يك دستجاتی که از خارج می آید اسباب زندگانی آنها فراهم میشود بدون اینکه زحمتی درش باشد. آب است و بیابان. مثلاً اگر يك نعلبه را بخرند هزار تومان و يك گوشه نهر بگذارند این هزار نفر که می آیند آنجا منزل کنند يك آبادی تأسیس میکنند و این با اقتصادات مملکت هم کمک میکند

بیست هزار تومان داده ایم يك کرور آورده ایم (بعضی از نمایندگان - صحیح است) آن وقت اینها همه متصل است بهم هر کس رفته است می داند متصل است بهم آن وقت بنده هم قول میدهم با آقایان که ناسال دیگر همین وقت ده مقابل اینها آمده باشند و هر کس هم می آید ثروت برای ما می آورد همانقسم که وقتی میروند ثروت را میبرند (صحیح است) ولی نه قسمی رفتار کنند که این هزار نفر هم که آمدند بعد از ۶ ماه هزار نفر دیگر را هم بدارند و همراه خود ببرند. حالا مقصودم این بود که این عرض را بکنم که مسئله مهم است و باید مطلب را يك طوری برداشت کنید که این بیچاره هائی که آمده اند راحت باشند و مزاحمتی برای نشود که دیگران هم ناسی کنند و بیابند بایران. حالا می فرمائید پیشنهاد خرج است. قبول میکنید یا نمی کنید مسئله نیست. مقصود راحتی آنها است (صحیح است) وزیر مالیه - بطوریکه آقا اظهار فرمودند البته این نظر خوب نظری است و قابل تقدیر است ولی اگر در پیشنهاد از طرف دولت این مطلب ذکر نشده بود باین جهت بود که عملاً اراضی که در خوزستان هست و اراضی خالصه است و متعلق بدولت است در آن اراضی دولت خودش میتواند هر کسی را منزل بدهد الان هم این اشخاصی که آمده اند در اراضی خالصه دولتی مسکن بهشان داده شده است و در آنجا مشغول کارند ولی البته اگر بعنوان مالکیت و تملك زمین میخواستند با آنها چیزی واگذار کنند لازم بود بمجلس بیاید و از مجلس اجازه گرفته شود و راجع باین پیشنهاد نماینده محترم هم عرض کنم که ما نخواستیم قبل از اینکه يك تحقیقاتی کرده باشیم این کار را کرده باشیم. چون در طرف خوزستان اغلب اراضی خالصه است و صورت ملکی مثل املاک جاهای دیگر ندارد (یعنی آنچه که بنده شنیدم و خودم ندیدم مثل سایر نقاط دیگر ایران املاک و ده و اینها ندارد يك اراضی با اثر است و آب و نخل دارد و زراعت میکنند باین ترتیب ما خود مان این اشخاص را در آنجا

سکتی داده ایم و وسائل استفاده آنها را از زمین و استفاده خود آن زمین را از آنها فراهم کرده ایم ولی در خصوص نظر ایشان همین نظر را هم دولت داشته است و برای این این عرض را میکنم که قطعاً بدانند که در اصل موضوع توافق فکری کاملاً موجود است و دولت هم در این نظر و این عقیده با ایشان موافق است و پیشنهاد ایشان را هم بنده حرفی ندارم که قبول کنم ولی مسئله صورت ظاهرش این میشود که بعد از این بموجب این تبصره ما تملك این اراضی را بیک اشخاص غیر معلومی که هنوز تحقیق کرده ایم تصدیق کنیم ولی خوب است باشد تا ما مطالعات خود مان را کاملاً بکنیم بعد رای تأمین این نظر و تعمیم آن بیک لایحه جداگانه بمجلس شورای ملی بیاوریم که این اراضی باری که مال دولت است و خالصه است و در نقاط سرحدی مثل خوزستان و کردستان و لرستان و نقاط دیگر موجود است و همه نوع قابل استفاده است به ملکیت اشخاص و اگذار شود و زراعت کنند که هم آنها استفاده کنند و هم ما استفاده کنیم و هم مملکت آباد شود. بیک همچو لایحه که ما آوردیم آقا هم با ما موافقت فرمایند در آن لایحه که غالباً نسبت باین قبیل اشخاص که منظور نماینده محترم هم هست مساعدتهائی شده باشد (صحیح است)

مدرس - بسیار خوب است بنده هم استرداد میکنم و انتظار دارم بزودی انشاء الله الرحمن لایحه اختصاص این کار را بمجلس بیاورید.

وزیر مالیه - بسیار خوب. چشم.

رئیس - پیشنهاد آقای موقر

(بشرح آن قرائت شد)

بنده پیشنهاد می کنم بجای از بصره نوشته شود اتباع ایران که از ممالك خارجه وارد خوزستان شده اند الخ

میرزا حسین خان موقر - عرض کنم: مطالبی را

که بنده میخواستم بعرض مجلس مقدس برسانم همان بود که حضرت آقای مدرس اظهار فرمودند و آقای وزیر مالیه هم فرمودند که دولت موافق است اتباع ایران که در ممالك خارجه هستند جلب شوند بخاک خوزستان امروزه خوزستان دارای چندین هزار فرسخ اراضی خالصه است و همچنین دارای شطوط و انهار زیادی است از قبیل کارون - بهمن شیر - کرکر - شطیط و کرخه و غیره اگر دولت چنانچه آقای وزیر مالیه هم اظهار فرمودند تصمیمی اتخاذ کنند که بیک لایحه تقدیم مجلس شورای ملی نمایند از برای تقسیم اراضی خالصه ما بین اشخاص بومی و همچنین اتباع ایران که در خاک خارجه هستند و امروزه حیران و سرگردان و بلا تکلیف هستند البته اسباب تشویش کاملی نسبت باتباع ایران که در ممالك خارجه هستند خواهد شد و مجدداً از آنجا بوطن خودشان مراجعت می کنند و مشغول آبادی و عمران مملکت ایران میشوند امروزه که ناسیم راه آهن مملکتی در جریان افتاده است و از خوزستان شروع میشود بنده عقیده مندم که اول هم دولت باید مصروف آبادی و عمران خوزستان شود و وسائل هم کاملاً موجود است چه می خواهیم؟ زمین می خواهیم و آب. آب و زمین هم اندازه در خوزستان موجود است و متعلق بدولت است در هیچ نقطه از ایران بآن اندازه موجود نیست ولی اندازه که امروز خوزستان خراب است هیچ نقطه ایران خراب نیست. خرابی خوزستان هم از دو جهت بوده است یکی بواسطه قلت نفوس دیگری بواسطه اینکه سدهای قدیم شکسته و بحال مخروبه گوی باقی مانده است. اما بعد از آنکه جلب اتباع ایران که در ممالك خارجه هستند شد آنوقت وسائل بستن سد کارون و سایر سدهای خوزستان که از هزاران سال قبل موجود بوده فراهم خواهد شد. خوزستان امروز فوق العاده محتاج است باینکه طرف توجه نامه دولت واقع شود از همان جهاتی که عرض کردم و از اینجهت مستعدی

هستم که هم مجلس مقدس شورای ملی و هم هیئت محترم دولت توجه نام و تمامی در آبادی خوزستان فرمایند. چون وسیله موجود است و سهولت و آسانی در اندک زمانی معمور و آباد خواهد شد و از آبادی خوزستان سایر نقاط مملکت هم استفاده کامل خواهند برد

مخبر - البته آقای موقر نماینده محترم از موقع استفاده کردند و راجع باهمیت خوزستان و لزوم بعضی اصلاحات در آن جا اظهاراتی فرمودند که در آنها البته لازم است دولت بیک توجهاتی بکند مخصوصاً در قسمت خوزستان و صحرای ترکمان و بلوچستان اینها بیک تقاطی هست همانطور که آقای وزیر مالیه اشاره فرمودند و وعده دادند باید بیک قانون نوشته شود که آب و اراضی باشخاص داده شود که اسباب راحتی اتباع ایران فراهم و مملکت آباد شود ولی چیزی که هست تصدیق فرمائید این بیست هزار تومان برای تمام این کارها ارزش ندارد این فقط برای بیک عده مخصوصی است که از بصره بخوزستان آمده اند و در تحت بیک مضیقه ها و فشارهائی بوده اند و حالا دولت و ملت ایران می خواهد نشان بدهد که اگر اتباع من در خارجه هستند و در تحت فشارند اگر بمملکت خودشان مراجعت کنند با آنها کمک و مساعدت خواهیم کرد که راحت باشند مجلس شورای ملی هم بدینا این اعلان را میکند و خوب است عجلتاً موافقت فرمایند که این لایحه جرئی بگذرد البته آنها هم بموقع خودش عملی خواهد شد

موقر - بنده نسبت بخرج بیست هزار تومان کاملاً موافق بودم

(صدای زنك رئیس)

موقر - بنده مسترد کردم

رئیس - پیشنهاد آقای امامی

(بشرح آنی قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم بجای (بصره) (بین النهرین)

نوشته شود

امامی - بنده تصور می کنم این پیشنهاد محتاج بتوضیح زیادی نباشد برای اینکه معلوم نیست این اشخاصی که آمده اند فقط از بصره آمده باشند ممکن است از سایر جاهای بین النهرین هم آمده باشند در هر صورت اگر در ماده بصره آنها نوشته شود ممکن است بعد دچار اشکال شود از این جهت بنده پیشنهاد کردم نوشته شود از بین النهرین

رئیس - آقای حاج آقا رضا رفیع

حاج آقا رضا رفیع - بنده خیلی تشکر میکنم از نماینده محترم که بطور مختصر توضیح دادند و این لایحه بقدری خوب لایحه است که همه می خواهند در این موضوع حرف بزنند و نظریات خودشان را بگویند ولی دولت عجلتاً این لایحه را پیشنهاد کرده است فقط برای کسانی که از بصره آمده اند. و از بین النهرین انشاء الله وقتی چندین هزار نفر می آیند دولت هم صد هزار تومان پیشنهاد میکند و انشاء الله می گذرد. ولی این بیست هزار تومان برای عده مخصوصی است که از بصره آمده اند به خوزستان و دولت هم صلاح دانسته است این پیشنهاد را بمجلس تقدیم کند مجلس هم تصویب میکند این دیگر اینقدر حرف ندارد.

امامی - در توضیح بنده سوء تفاهم شده است اجازه میفرمائید؟

رئیس - رأی میکنیم به پیشنهاد آقای امامی آقابانی

که قابل توجه میدانند قیام فرمایند

(دوسه نفر قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد. پیشنهاد آقای فیروزآبادی

(بشرح ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد آقای احتشام زاده را قبول می کنم و

ثانیاً خوانده شود

فیروزآبادی - پیشنهاد آقای احتشامزاده خیلی خوب

پیشنهادی است و باید معین کرد که اگر محتاج باشند

و الا اشخاصی که محتاج نباشند مراعات لازم ندارند و از آن جائی که بنده رسیدم مستحقین محروم بمانند و بغیر مستحق داده شود مثل غالب امورات خود مرکز باین ملاحظه بنده این پیشنهاد را کردم که این وجه تخصیص داده شود باشخاصی که قادر به تهیه وسائل زندگانی و امرار معاش خودشان نیستند.

رئیس -- آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب -- عرض کنم خدمت سرکار که در يك موقعی که مجلس شورای ملی و دولت صلاح دانسته اند این کار را بکنند نباید این قدر اسباب اشکال تولید کرد بعقیده بنده در يك موردی که مجلس شورای ملی موافقت کامل دارد باید شما هم موافقت بفرمائید بعقیده بنده یکی از ستاره های درخشان دوره ششم مجلس شورای ملی همین کار است و حالا حضرت عالی دارید بقدری خاکستر روی این ستاره درخشان میریزید که دارید دفن می کنید و نابودش میکنید و منهدم می کنید. اینکه نمیشود آقا جان چندین هزار نفر از محترمین ایران که در بصره بوده اند بيك مناسبت آمده اند بوطن خودشان در زیر پرچم مقدس شیر و خورشید و می خواهند زندگانی کنند دیگر این حرفها یعنی چه؟ حالا آقای گوینداگر که گداهستند بيك چیزی داده شود بآنها خیلی غریب است والله آخر اینها که گدا نیستند که دست شان را دراز کنند آقا. یعنی چه. این اشخاص محترم آمده اند زیر بیرق وطن خودشان زیر بیرق شیر و خورشید دیگر این پیشنهادات یعنی چه بگذارید مردم راحت باشند اینها مردمان محترم هستند گدا که نیستند که بگویند محضاً لله يك چیزی بهشان بدهید این که معنی ندارد آقا ...

کازرونی -- حالا با مردم دعوا داری؟ عجب است آقا سید یعقوب -- خیر. آقا این اشخاص محترم هم وطن ما هستند مهمان ما هستند آروى مردم را که نباید ریخت!! ...

کازرونی -- حالا چرا خودت را میکشی؟! ...

رئیس -- رأی می گیریم به پیشنهاد آقای فیروزآبادی آقابانی که تصویب میکنند قیام فرمایند (دوسه نفر برخاستند)

رئیس -- قابل توجه نشد رأی گرفته میشود بماده واحده با ورقه بضمیمه موجوده قبل از تعهد آقابان موافقین اوراق سفید خواهند داد (اخذ و استخراج آراء بعمل آمده و ۸۴ ورقه سفید تعداد شد)

رئیس -- عده حاضر ۸۹ با ۸۴ رأی تصویب شد

اسامی رای دهندگان

آقابان -- حاج علی اکبر امین -- حاج میرزا مرتضی -- حیدری -- خواجوی -- ملک آرائی -- مرتضی قلیخان بیات -- روحی -- احتشامزاده -- دکتر سنک -- اسفندیاری -- میرزا عبدالله خان وثوق -- جلالی -- شیروان -- ملک مدنی -- غلامحسین میرزا مسعود -- کلالی -- سید یعقوب شیخ الاسلام ملایری -- بهار -- بدر -- ثقة الاسلامی محمد آخوند -- بهبهانی -- کازرونی -- امام جمعه اهر -- عمادی -- فرمند -- مقدم -- بامداد -- سید محمد تقی طباطبائی -- موقر -- میرزا عبدالحسین -- عباس میرزا سید حسین آقابان -- یسائی -- عراقی -- طباطبائی دیبا شریعت زاده -- جشیدی -- دهستانی -- افسر -- فومنی -- نجومی -- مهدوی -- ملک ابرج پور تیمور -- صالحی -- وزیري -- معتضداسترابادی -- وکیل طباطبائی -- زوار -- معظمی -- میرزا حسن آیه الله زاده خراسانی -- محمد ولی میرزا سید جواد محقق -- لبقوانی -- ساکینیان -- خوئی -- مولوی -- امیر اسدالله خان عامری -- آقا علی زارع -- ابراهیمی -- دکتر رفیع خان امین -- میر ممتاز -- بالیزی -- سلطان محمد خان عامری -- حاج میرزا آقا فرشی -- ذوالقدر -- سید ابراهیم ضیاء -- اسکندری -- افشار -- جهان شاهی -- دکتر مصدق -- تقی زاده -- حشمتی -- دکتر لقمان -- فهیمی -- سید کاظم یزدی -- دکتر هادی طاهری

میرزا حسنخان فرهمند -- دولتشاهی -- نکهبان -- آقازاده

سبزواری -- حاج آقارضا رفیع

بعضی از نمایندگان -- ختم جلسه

رئیس -- مخانی ندارد

(گفتند خیر)

(مجلس نیمساعت بعد از ظهر ختم شد)

قانون

اعتبار دویست هزار تومان برای مصارف تشکیلات ادارات ثبت اسناد و اجازه

پرداخت بقیه اعتبارات ۱۳۰۶ وزارت عدلیه

مصوب ۲۲ بهمن ۱۳۰۶ شمسی

ماده اول -- وزارت مالیه مجاز است مبلغ دویست هزار تومان برای مصارف تشکیلات ادارات ثبت اسناد و املاک مملکتی (اعم از حقوق و سایر مخارج) از محل اعتبارات تعهد نشده ۱۳۰۶ و عواید عمومی ۱۳۰۷ بمزبور تأسیس تشکیلات ثبت اسناد بوزارت عدلیه بعنوان قرض کار سازی داشته و ترتیب استرداد وجه مزبور را طوری بدهد که هر مبلغ مساعده که در يك سال داده شده در ظرف دو سال بعد به اقساط متساویه مسترد گردد. وزارت عدلیه مکلف است بودجه کل مخارج اداره ثبت را ششماه بعد از شروع اجرای این قانون بوزارتعالیه تسلیم نماید.

تبصره -- عایدات ثبت اسناد در درجه اول برای مخارج تشکیلات ادارات ثبت مملکتی تخصیص و بودجه آن از محل همان عایدات پرداخت خواهد شد و اضافه عایدات آن صرف توسعه تشکیلات قضائی مملکت می شود. ماده دوم -- وزارت مالیه مکلف است مبلغی را که از بابت بقیه اعتبار ۱۳۰۶ وزارت عدلیه تا این تاریخ پرداخته است مطابق مسؤلیت و تشخیص وزیر عدلیه در مدت اختیارات ایشان در هر تاریخ که تفاضاً کنند برای پرداخت حقوق و مخارج تشکیلات هزار و سیصد و شش عدلیه مرکز و ولایات و ایالات بپردازد.

این قانون که مشتمل بر دو ماده است در جلسه بیست و دوم بهمن ماه یکهزار و سیصد و شش شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی حسین پیرنیا

قانون

بیست هزار تومان اعتبار برای اعاشه اتباع ایران که از بصره

بخوزستان آمده اند

مصوب ۲۲ بهمن ماه ۱۳۰۶

ماده واحده -- وزارت مالیه مجاز است از هر يك از منابع موجوده و تعهد نشده ۱۳۰۶ مملکتی مبلغ بیست هزار تومان برای تهیه سکنی و معاش و سایر لوازم ضروری اتباع ایران که از بصره بخوزستان آمده اند مصرف نماید

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه بیست و دوم بهمن ماه یکهزار و سیصد و شش شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی حسین پیرنیا